

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 14.3.2018
COM(2018) 135 final

2018/0063 (COD)

Wniosek

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

**w sprawie podmiotów obsługujących kredyty, nabywców kredytów oraz egzekucji
z zabezpieczenia**

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

{SWD(2018) 75 final} - {SWD(2018) 76 final}

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

• Przyczyny i cele wniosku

Niniejszy wniosek stanowi istotny element prac nad wzmocnieniem europejskiej unii gospodarczej i walutowej (UGW). Bardziej zintegrowany system finansowy zwiększy odporność UGW na wstrząsy, ponieważ ułatwi udział sektora prywatnego w transgranicznym podziale ryzyka, a jednocześnie zmniejszy zapotrzebowanie na udział sektora publicznego w podziale ryzyka. Aby osiągnąć te cele, obecnie UE musi dokończyć budowę unii bankowej i wprowadzić wszystkie elementy unii rynków kapitałowych. W komunikacie Komisji z dnia 11 października 2017 r.¹ określono działania na przyszłość w celu dokończenia budowy unii bankowej przez działanie jednocześnie na rzecz ograniczenia ryzyka i podziału ryzyka, stanowiące element planu działania na rzecz wzmocnienia UGW określonego przez Komisję w dniu 6 grudnia 2017 r.².

Rozwiązanie problemu wysokiego wolumenu kredytów zagrożonych³ i ich możliwej dalszej akumulacji ma podstawowe znaczenie dla dokończenia budowy unii bankowej. W ten sposób ryzyko zostanie jeszcze bardziej ograniczone, a banki będą mogły skoncentrować się na udzielaniu kredytów przedsiębiorstwom i obywatelom. Kredyty zagrożone to kredyty, w przypadku których kredytobiorca nie jest w stanie dokonywać płatności zgodnie z harmonogramem w celu pokrycia spłaty odsetek lub kapitału. W przypadku płatności przeterminowanych o ponad 90 dni lub uznania, że jest mało prawdopodobne, by kredytobiorca spłacił kredyt, kredyt taki zostaje zaklasyfikowany jako kredyt zagrożony. Kryzys finansowy i późniejsza recesja doprowadziły do coraz powszechniejszej niezdolności kredytobiorców do spłaty kredytów, ponieważ więcej przedsiębiorstw i obywateli borykało się z ciągłymi trudnościami w dokonywaniu płatności, a nawet z upadłością. Dotyczyło to w szczególności tych państw członkowskich, które odnotowywały wydłużone okresy recesji. W związku z tym oraz na skutek innych czynników w bilansach wielu banków doszło do akumulacji kredytów zagrożonych.

Wysokie wolumeny kredytów zagrożonych mogą w dwojaki sposób przyczyniać się do pogorszenia wyników banków. Po pierwsze, kredyty zagrożone generują niższy dochód dla banku niż kredyty niezagrożone, a zatem obniżają jego rentowność, a także mogą powodować straty prowadzące do obniżenia kapitału banku. W skrajnych przypadkach skutki te mogą stawiać pod znakiem zapytania prawidłowe funkcjonowanie banku, co może mieć skutki dla stabilności finansowej. Po drugie, kredyty zagrożone wiążą znaczne zasoby banku – zarówno zasoby ludzkie, jak i finansowe. Ogranicza to możliwości udzielania przez bank kredytów, w tym małym i średnim przedsiębiorstwom (MŚP).

¹ Komunikat do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Banku Centralnego, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów w sprawie dokończenia budowy unii bankowej, COM(2017) 592 final z 11.10.2017.

² Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej, Rady i Europejskiego Banku Centralnego „Dalsze działania na rzecz dokończenia budowy europejskiej unii gospodarczej i walutowej: plan działania”, COM(2017) 821 final z 6.12.2017.

³ Kredyty zagrożone to kredyty, w przypadku których kredytobiorca nie jest w stanie dokonywać płatności zgodnie z harmonogramem w celu pokrycia spłaty odsetek lub kapitału. W przypadku płatności przeterminowanych o ponad 90 dni lub uznania, że jest mało prawdopodobne, by kredytobiorca spłacił kredyt, kredyt taki zostaje zaklasyfikowany jako kredyt zagrożony. Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2015/227.

Mniejsza podaż kredytów ma szczególnie duży wpływ na MŚP, które są znacznie bardziej niż duże przedsiębiorstwa uzależnione od finansowania bankowego, a tym samym wywiera niekorzystny wpływ na wzrost gospodarczy i tworzenie miejsc pracy. Kredyty bankowe są często nadmiernie kosztowne, a kryzys finansowy z 2008 r. wywarł niekorzystny wpływ na wolumen kredytów udzielanych MŚP, co utrudnia rozwój i wzrost takich przedsiębiorstw.

Dobrze rozwinięte wtórne rynki kredytów zagrożonych są również jednym z elementów sprawnie funkcjonującej unii rynków kapitałowych⁴. Jednym z głównych celów w ramach priorytetu Komisji, jakim jest ustanowienie unii rynków kapitałowych, jest zapewnienie nowych źródeł finansowania na potrzeby unijnych przedsiębiorstw, a zwłaszcza MŚP i szybko rozwijających się, innowacyjnych przedsiębiorstw. Chociaż projekt dotyczący unii rynków kapitałowych koncentruje się na ułatwieniu przedsiębiorstwom w UE dostępu do finansowania przez instytucje niebędące bankami oraz na zwiększeniu różnorodności takiego finansowania, to jednak w ramach tego projektu uznaje się również istotną rolę banków w finansowaniu unijnej gospodarki. W związku z tym celem jednego z obszarów prac nad unią rynków kapitałowych jest zwiększenie zdolności banków do udzielania kredytów przedsiębiorstwom, w tym przez zwiększenie zdolności banków do odzyskania należności z zabezpieczenia ustanawianego do celów zabezpieczenia kredytów.

Kwestię wysokich wolumenów kredytów zagrożonych należy rozwiązać za pomocą kompleksowego podejścia. Chociaż główna odpowiedzialność za rozwiązanie tego problemu nadal spoczywa na bankach i państwach członkowskich⁵, to z uwagi na wzajemne powiązania w obrębie systemu bankowego w UE, a zwłaszcza w strefie euro, istnieje jednak również wyraźny unijny interes w zmniejszeniu obecnie odnotowywanych wolumenów kredytów zagrożonych, jak również w zapobiegnięciu wszelkiej nadmiernej akumulacji tych kredytów w przyszłości. Wysoki wolumen kredytów zagrożonych w niektórych państwach członkowskich może mieć w szczególności znaczne skutki uboczne dla gospodarki całej UE zarówno pod względem wzrostu gospodarczego, jak i stabilności finansowej.

Uwzględniając te aspekty ogólnounijne i opierając się na wspólnej zgodzie co do konieczności kontynuowania i rozszerzenia działań zainicjowanych już przez Komisję, Rada przyjęła w lipcu 2017 r. „Plan działania na rzecz rozwiązania problemu kredytów zagrożonych w Europie”. W planie tym przyjęto kompleksowe podejście, które opiera się na połączeniu uzupełniających się środków z zakresu polityki w czterech obszarach: (i) nadzoru bankowego i regulacji bankowej; (ii) reformy ram restrukturyzacji, niewypłacalności i dochodzenia wierzytelności; (iii) rozwoju wtórnych rynków aktywów zagrożonych; oraz (iv) wspierania restrukturyzacji systemu bankowego. Działania w tych obszarach mają zostać podjęte na szczeblu krajowym, a w stosownych przypadkach także na szczeblu unijnym. Niektóre z nich będą miały silniejszy wpływ na ocenę ryzyka *ex ante* przeprowadzaną przez banki przy udzielaniu kredytów, natomiast inne przyczynią się do szybkiego ujmowania kredytów zagrożonych i lepszego zarządzania tymi kredytami, a jeszcze inne zwiększą wartość rynkową takich kredytów zagrożonych. Środki te wzajemnie się wzmacniają i nie byłyby tak skuteczne w przypadku ich odrębnego wdrożenia.

Niniejszy wniosek stanowi zasadniczy element tych działań, podobnie jak pozostałe środki przedstawione przez Komisję w postaci kompleksowego pakietu dotyczącego kredytów

⁴ Komunikat Komisji Europejskiej do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej, Rady Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Dokończenie budowy unii rynków kapitałowych do roku 2019 – czas przyspieszyć realizację”, COM(2018) 114.

⁵ Komisja uporczywie wracała do tej kwestii – w przypadku dotkniętych tym problemem państw członkowskich – w kontekście europejskiego semestru.

zagrożonych oraz działania podejmowane przez Jednolity Mechanizm Nadzorczy i Europejski Urząd Nadzoru Bankowego (EUNB). Łącząc szereg uzupełniających się środków, Komisja pomaga w tworzeniu właściwego środowiska umożliwiającego bankom rozwiązanie problemu kredytów zagrożonych w ich bilansach oraz zmniejszenie ryzyka akumulacji kredytów zagrożonych w przyszłości.

Banki będą zobowiązane do odłożenia wystarczających środków w chwili, w której nowe kredyty staną się zagrożone, co stworzy właściwe zachęty do rozwiązania problemu kredytów zagrożonych na wczesnym etapie oraz uniknięcia nadmiernej akumulacji tych kredytów.

Jeżeli kredyty staną się zagrożone, skuteczniejsze mechanizmy egzekwowania w odniesieniu do kredytów zabezpieczonych pozwolą bankom na rozwiązanie problemu kredytów zagrożonych, z zastrzeżeniem odpowiednich środków ochronnych dla dłużników. Jeżeli wolumen kredytów zagrożonych mimo wszystko stanie się zbyt wysoki – jak ma to obecnie miejsce w przypadku niektórych banków i państw członkowskich – banki będą mogły sprzedawać kredyty zagrożone innym operatorom na wydajnych, konkurencyjnych i przejrzystych rynkach wtórnych. Organy nadzoru zapewnią bankom wytyczne w tym zakresie, opierając się na swoich istniejących już uprawnieniach do podjęcia działań w odniesieniu do konkretnych banków, tzw. uprawnieniach drugiego filaru, zgodnie z rozporządzeniem w sprawie wymogów kapitałowych⁶. W przypadkach, w których kredyty zagrożone stały się znaczącym i szeroko zakrojonym problemem, państwa członkowskie mogą ustanowić krajowe spółki zarządzania aktywami lub wprowadzić inne środki w ramach obowiązujących obecnie zasad pomocy państwa oraz przepisów dotyczących restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków.

Niniejszy wniosek przyczyni się do zapobiegnięcia nadmiernej akumulacji kredytów zagrożonych w bilansach banków w przyszłości na dwa sposoby.

Po pierwsze, wniosek ułatwi bankom lepsze zarządzanie kredytami zagrożonymi **przez poprawę skuteczności procedur odzyskiwania wierzytelności dzięki dostępności odrębnej wspólnej procedury przyspieszonej egzekucji z zabezpieczenia na drodze pozasądowej**. W większości przypadków banki same rozwiązują problemy związane z kredytami zagrożonymi, odzyskując należne kwoty w drodze egzekucji. Znaczny odsetek kredytów, które stały się kredytami zagrożonymi, stanowią kredyty zabezpieczone. Chociaż banki mogą wyegzekwować zabezpieczenie zgodnie z krajowymi ramami w zakresie niewypłacalności i odzyskiwania wierzytelności, proces ten często może być przewlekły i nieprzewidywalny. Jednocześnie kredyty zagrożone pozostają cały czas ujęte w bilansach banków, przez co bank jest narażony na przedłużającą się niepewność i ma związane zasoby. Uniemożliwia to bankowi skoncentrowanie się na udzielaniu nowych kredytów rentownym klientom. W związku z tym w ramach niniejszego wniosku bankom i innym podmiotom upoważnionym do udzielania kredytów zabezpieczonych udostępnia się skuteczniejsze metody dochodzenia na drodze pozasądowej ich wierzytelności z tytułu kredytów zabezpieczonych udzielonych kredytobiorcom biznesowym. Wszczęcie tego rodzaju skuteczniejszej procedury pozasądowej byłoby możliwe za uprzednią zgodą zarówno kredytodawcy, jak i kredytobiorcy wyrażoną w umowie o kredyt. Procedura ta nie będzie miała zastosowania do kredytów konsumenckich oraz została ona tak pomyślana, aby pozostawała bez uszczerbku dla zapobiegawczego postępowania restrukturyzacyjnego lub upadłościowego oraz aby nie zmieniała hierarchii wierzycieli w postępowaniu

⁶ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012, Dz.U. L 176 z 27.6.2013, s. 1.

upadłościowym. Postępowanie restrukturyzacyjne i postępowanie upadłościowe mają pierwszeństwo przed przyspieszoną egzekucją z zabezpieczenia na drodze pozasądowej określonej w niniejszym wniosku.

Po drugie, wniosek **zapewni wsparcie na rzecz rozwoju wtórnych rynków kredytów zagrożonych**. W niektórych okolicznościach banki mogą nie być w stanie zarządzać swoimi kredytami zagrożonymi w skuteczny lub wydajny sposób. W takich przypadkach banki odzyskają mniejszą kwotę z tytułu udzielonych kredytów niż byłoby to możliwe w przeciwnym wypadku. Tego rodzaju sytuacja może nastąpić na przykład wówczas, gdy banki zmagają się z dużą akumulacją kredytów zagrożonych oraz brakiem pracowników lub wiedzy fachowej koniecznych do właściwej obsługi kredytów zagrożonych. Banki mogą doświadczać trudności w zarządzaniu portfelem kredytów zagrożonych również wówczas, gdy charakter tych kredytów wykracza poza zakres podstawowych obszarów wiedzy fachowej banków w zakresie odzyskiwania. W takich przypadkach najlepszym rozwiązaniem może być outsourcing obsługi tych kredytów na rzecz wyspecjalizowanego podmiotu obsługującego kredyty albo sprzedaż umowy o kredyt nabywcy, który posiada apetyt na ryzyko oraz wiedzę fachową konieczną do zarządzania takim kredytem. Z tych powodów niniejszy wniosek usuwa nadmierne przeszkody w zakresie obsługi kredytów przez osoby trzecie i przenoszenia kredytów w celu dalszego rozwoju wtórnych rynków kredytów zagrożonych. Obecnie zróżnicowane w poszczególnych państwach członkowskich ramy legislacyjne dotyczące kredytów zagrożonych utrudniają powstanie skutecznego wtórnego rynku kredytów zagrożonych. W niniejszym wniosku ustanowiono wspólny zbiór przepisów, których obsługujące kredyty podmioty będące osobami trzecimi muszą przestrzegać, aby móc prowadzić działalność na terytorium Unii. We wniosku ustanowiono wspólne standardy, aby zapewnić właściwe postępowanie takich podmiotów oraz właściwy nadzór nad nimi w całej Unii, umożliwiając jednocześnie zwiększenie konkurencji między takimi podmiotami przez harmonizację dostępu do rynku we wszystkich państwach członkowskich. Obniży to koszt wejścia w przypadku potencjalnych nabywców kredytów dzięki zwiększeniu dostępności i obniżeniu kosztów obsługi kredytu. Większa liczba nabywców na rynku, przy niezmiennych pozostałych warunkach, powinna przynieść większą konkurencję na rynku o większej liczbie nabywców, co w rezultacie doprowadzi do zwiększenia popytu i wzrostu cen transakcyjnych.

Niniejszy wniosek jest uzupełnieniem szeregu innych przedstawionych dzisiaj środków, określonych w komunikacie Komisji „Drugie sprawozdanie z postępów w zmniejszaniu wolumenu kredytów zagrożonych w Europie”⁷. Aby zapobiec ryzyku niedostatecznych rezerw z tytułu przyszłych kredytów zagrożonych, Komisja przedstawia również odrębny wniosek w sprawie odliczeń w związku z niewystarczającymi rezerwami z tytułu ekspozycji zagrożonych, zmieniający rozporządzenie w sprawie wymogów kapitałowych⁸. W ramach tej zmiany wprowadza się tak zwane obowiązkowe ostrożnościowe mechanizmy ochronne mające postać rezerw o określonej wartości minimalnej oraz odliczeń od funduszy własnych, które banki będą miały obowiązek tworzyć (rezerwy), względnie których miałyby dokonywać (odliczenia) w celu pokrycia poniesionych i oczekiwanych strat z tytułu nowo udzielanych kredytów, które następnie przyjmą status kredytów zagrożonych. W ramach kolejnego elementu pakietu dotyczącego kredytów zagrożonych państwom członkowskim zapewniono również niewiążące wytyczne dotyczące sposobu, w jaki mogą one – w razie potrzeby – tworzyć krajowe spółki zarządzania aktywami, w pełni przestrzegając unijnych przepisów

⁷ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej, Rady i Europejskiego Banku Centralnego „Drugie sprawozdanie z postępów w zmniejszaniu wolumenu kredytów zagrożonych w Europie”, COM(2018) 133.

⁸ Rozporządzenie (UE) nr 575/2013, tamże.

prawa bankowego oraz zasad pomocy państwa. Modelowe rozwiązanie dotyczące spółki zarządzania aktywami zapewnia praktyczne zalecenia w zakresie projektowania i tworzenia spółek zarządzania aktywami na szczeblu krajowym w oparciu o najlepsze praktyki wynikające z doświadczeń państw członkowskich⁹.

Inicjatywy te wzajemnie się wzmacniają. Obowiązkowe ostrożnościowe mechanizmy ochronne zapewniają wystarczające pokrycie strat kredytowych poniesionych w związku z przyszłymi kredytami zagrożonymi, umożliwiając łatwiejsze rozwiązanie problemów związanych z tymi kredytami lub ich łatwiejszą sprzedaż. Modelowe rozwiązanie dotyczące spółki zarządzania aktywami stanowi pomoc dla państw członkowskich – które wyrażają taką chęć – w restrukturyzacji ich banków przez powołanie spółek zarządzania aktywami w celu rozwiązania problemu kredytów zagrożonych. Skutki te uzupełnia dążenie do dalszego rozwoju wtórnych rynków kredytów zagrożonych, ponieważ zwiększyłyby one konkurencję po stronie popytu na kredyty zagrożone oraz wartość rynkową tych kredytów. Ponadto przyspieszona egzekucja z zabezpieczenia – jako szybki mechanizm odzyskiwania wartości zabezpieczenia – zmniejsza koszty restrukturyzacji kredytów zagrożonych. Jednocześnie niniejszy wniosek nie ma wpływu na liczne środki ochronne dla kredytobiorców dostępne na mocy prawa unijnego i krajowego. We wniosku wprowadza się szereg dodatkowych środków ochronnych, aby ograniczyć potencjalne ryzyko wynikające ze sprzedaży kredytów konsumenckich i kredytów niezagrożonych.

- **Spójność z przepisami obowiązującymi w tej dziedzinie polityki**

Niniejszy wniosek standaryzuje system regulacyjny (definicje, udzielanie zezwoleń, nadzór, zasady postępowania) dotyczący podmiotów obsługujących kredyty i nabywców kredytów. Obecnie ze względu na różnice w przepisach krajowych oraz we wdrażaniu występujące między państwami członkowskimi istnieje wiele różnych modeli biznesowych i nierówny wolumen działalności w poszczególnych państwach członkowskich, co sprawia, że w niektórych państwach członkowskich o wysokim wolumenie kredytów zagrożonych sprzedawana jest bardzo ograniczona liczba takich kredytów. W rezultacie instytucje kredytowe, które chcą zbyć portfele kredytowe zawierające kredyty zagrożone, stoją w obliczu bazy inwestorów rozdrobnionej na obszary wyznaczone granicami państw, natomiast podmioty obsługujące kredyty napotykają znaczące trudności w obsłudze kredytów o wymiarze transgranicznym (w szczególności jeżeli chodzi o egzekucję transgraniczną), a ponadto zakres, w jakim mogą one osiągnąć korzyści skali w związku z działalnością transgraniczną, jest ograniczony.

Niniejszy wniosek jest zgodny z postanowieniami art. 169 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), prawem wtórnym i przepisami Unii, których celem jest zapewnienie wysokiego poziomu ochrony konsumentów w obszarze usług finansowych. W tym celu we wniosku określono, że przepisy dotyczące ochrony konsumentów będą miały nadal zastosowanie w celu zapewnienia takiego samego poziomu ochrony, niezależnie od tego, kto udzielił kredytu lub kto obsługuje kredyt, oraz niezależnie od systemu prawnego obowiązującego w państwie członkowskim nabywcy kredytu lub podmiotu obsługującego kredyt. We wniosku wyjaśnia się, że ochrona konsumentów – a w szczególności prawa przyznane konsumentom dyrektywą o kredycie hipotecznym¹⁰, dyrektywą w sprawie

⁹ Dokument roboczy służb Komisji „AMC Blueprint”, SWD(2018) 72.

¹⁰ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/17/UE z dnia 4 lutego 2014 r. w sprawie konsumenckich umów o kredyt związanych z nieruchomościami mieszkalnymi i zmieniająca dyrektywy 2008/48/WE i 2013/36/UE oraz rozporządzenie (UE) nr 1093/2010 (Dz.U. L 60 z 28.2.2014, s. 34).

kredytów konsumenckich¹¹ i dyrektywą w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich¹² – w związku z kredytem udzielonym przez instytucję kredytową, nadal będzie miała zastosowanie niezależnie od tego, kto następnie nabędzie kredyt lub będzie go obsługiwał. Ponadto, podobnie jak przewidziano w art. 17 dyrektywy w sprawie kredytów konsumenckich, w przypadku gdy prawa kredytodawcy zostają przeniesione na stronę trzecią, dyrektywa o kredycie hipotecznym zostanie zmieniona tak, aby stanowiła, że konsument ma prawo powoływać się wobec nabywcy kredytu na wszelkie uprawnienia, jakie przysługiwały mu względem pierwotnego kredytodawcy.

Niniejszy wniosek jest również zgodny z dyrektywą w sprawie uzgodnień dotyczących zabezpieczeń finansowych¹³, którą wprowadzono europejski system ustanawiania i egzekucji zabezpieczeń w postaci papierów wartościowych, gotówki i wierzytelności kredytowych. Procedura przyspieszonej egzekucji z zabezpieczenia na drodze pozasądowej określona w niniejszym wniosku nie kolidowałaby z zabezpieczeniem regulowanym przez dyrektywę w sprawie uzgodnień dotyczących zabezpieczeń finansowych, ponieważ regulowałaby egzekucję innych rodzajów zabezpieczeń niż zabezpieczenia objęte zakresem stosowania tej dyrektywy. Mówiąc precyzyjniej, niniejszy wniosek umożliwiałby dostęp do skutecznych pozasądowych procedur egzekucji z zabezpieczenia ustanawianego przez przedsiębiorstwa i przedsiębiorców na rzeczach ruchomych i nieruchomościach w celu zabezpieczenia kredytów, lecz nie wpłynę on na kwestie regulowane przez dyrektywę w sprawie uzgodnień dotyczących zabezpieczeń finansowych.

Niniejsza inicjatywa zapewniłaby również pełną spójność z postępowaniami przedupadłościowymi i postępowaniami upadłościowymi wszczętymi na mocy krajowych przepisów ustawowych i wykonawczych państw członkowskich. Spójność zapewniłaby zasada, zgodnie z którą określona w niniejszym wniosku egzekucja z zabezpieczenia na drodze pozasądowej byłaby możliwa w przypadku braku możliwości wstrzymania czynności egzekucyjnych w indywidualnym przypadku zgodnie z mającym zastosowanie prawem krajowym.

Ponadto niniejszy wniosek zapewniałby pełną spójność i zgodność z wnioskiem Komisji dotyczącym ram prawnych restrukturyzacji zapobiegawczej¹⁴ (wniosek w sprawie restrukturyzacji), w którym zaproponowano środki zwiększające skuteczność postępowań restrukturyzacyjnych i upadłościowych oraz zapewniające dostępność procedur restrukturyzacji zapobiegawczej, tak aby rentowne przedsiębiorstwa znajdujące się w trudnej sytuacji finansowej mogły uniknąć upadłości. Podczas gdy wniosek w sprawie restrukturyzacji¹⁵ ma na celu ustanowienie zharmonizowanych ram prawnych w zakresie

¹¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/48/WE z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie umów o kredyt konsumencki oraz uchylająca dyrektywę Rady 87/102/EWG, Dz.U. L 133 z 22.5.2008, s. 66.

¹² Dyrektywa Rady 93/13/EWG z dnia 5 kwietnia 1993 r. w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich, Dz.U. L 95 z 21.4.1993, s. 29.

¹³ Dyrektywa 2002/47/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6 czerwca 2002 r. w sprawie uzgodnień dotyczących zabezpieczeń finansowych (<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX%3A32002L0047&from=EN&lang3=choose&lang2=choose&lang1=PL>)

¹⁴ Wniosek w sprawie dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczącej ram prawnych restrukturyzacji zapobiegawczej, drugiej szansy i środków zwiększających skuteczność postępowań restrukturyzacyjnych, upadłościowych i w zakresie umorzenia oraz zmieniającej dyrektywę 2012/30/UE, COM(2016) 723 final z 22.11.2016.

¹⁵ Wniosek w sprawie dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczącej ram prawnych restrukturyzacji zapobiegawczej, drugiej szansy i środków zwiększających skuteczność postępowań restrukturyzacyjnych, upadłościowych i w zakresie umorzenia oraz zmieniającej dyrektywę 2012/30/UE, COM(2016) 723 final z 22.11.2016.

restrukturyzacji zapobiegawczej i drugiej szansy dla przedsiębiorstw i przedsiębiorców, niniejszy wniosek ma na celu zwiększenie skuteczności pozasądowych procedur egzekucji z zabezpieczenia. Aby zapewnić pełną spójność i zgodność z wnioskiem w sprawie restrukturyzacji, określona w niniejszym wniosku egzekucja z zabezpieczenia na drodze pozasądowej będzie możliwa w przypadku braku możliwości wstrzymania czynności egzekucyjnych w indywidualnym przypadku zgodnie z wnioskiem w sprawie restrukturyzacji. We wniosku w sprawie restrukturyzacji przewidziano, że wierzyciele, w tym wierzyciele zabezpieczeni przedsiębiorstwa lub przedsiębiorcy, w odniesieniu do których wszczęto postępowanie restrukturyzacyjne, podlegają wstrzymaniu czynności egzekucyjnych w indywidualnym przypadku w celu umożliwienia dłużnikowi podjęcia z wierzycielami negocjacji dotyczących planu restrukturyzacji i uniknięcia niewypłacalności.

- **Spójność z innymi politykami Unii**

Po ponad pięciu latach, które minęły od uzgodnienia przez europejskich szefów państw i rządów utworzenia unii bankowej, dwa z jej filarów – jednolity nadzór oraz jednolity mechanizm restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji – zostały już wdrożone, a ich solidną podstawę stanowi jednolity zbiór przepisów dla wszystkich instytucji z siedzibą w UE. Chociaż osiągnięto już istotne postępy, dokończenie budowy unii bankowej wymaga podjęcia dalszych działań, w tym utworzenia jednolitego systemu gwarancji depozytów, jak określono w komunikacie Komisji z dnia 17 października 2017 r. oraz w planie działania przedstawionym w dniu 6 grudnia w ramach pakietu dotyczącego pogłębienia unii gospodarczej i walutowej.

Oprócz obszernego pakietu reform zaproponowanego przez Komisję w listopadzie 2016 r. („pakiet reform bankowych”) rozwój rynku wtórnego dla kredytów i zapewnienie zwiększonej ochrony wierzycieli zabezpieczonych stanowią elementy środków zmniejszających ryzyko, które są konieczne do dalszego zwiększenia odporności sektora bankowego i są podejmowane równolegle do stopniowego wprowadzania europejskiego systemu gwarantowania depozytów. Środki te służą jednocześnie zapewnieniu, by w dalszym ciągu istniał jednolity zbiór przepisów dla wszystkich instytucji z siedzibą w UE, niezależnie od tego, czy są one objęte unią bankową, czy też nie. Opisane powyżej ogólne cele niniejszej inicjatywy są w pełni spójne i zgodne z podstawowymi celami UE, takimi jak działanie na rzecz stabilności finansowej, ograniczenie prawdopodobieństwa i zakresu wsparcia publicznego dla instytucji objętych restrukturyzacją lub uporządkowaną likwidacją, jak również wnoszenie wkładu w harmonijne i trwałe finansowanie działalności gospodarczej, które sprzyja osiągnięciu wysokiego poziomu konkurencyjności i ochrony konsumentów.

Niniejszą inicjatywę zapowiedziano w komunikacie w sprawie śródkresowego przeglądu planu działania na rzecz unii rynków kapitałowych¹⁶. W komunikacie tym podkreślono, że rynki kapitałowe mogą również pomóc europejskim bankom w sprostaniu wyzwaniom związanym z kredytami zagrożonymi. Podkreślono w nim, że strategie polityczne, których celem jest usprawnienie funkcjonowania wtórnych rynków kredytów zagrożonych, stanowią kluczowy element każdego trwałego rozwiązania oraz że zarządzanie kredytami zagrożonymi ułatwiłyby także skuteczniejsze i bardziej przewidywalne mechanizmy egzekwowania spłaty kredytów, opracowane w sposób umożliwiający szybkie odzyskanie należności przez wierzycieli zabezpieczonych.

¹⁶ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów w sprawie śródkresowego przeglądu planu działania na rzecz unii rynków kapitałowych, COM(2017) 292 final z 8.6.2017.

Jednym z celów niniejszego wniosku jest zwiększenie zdolności wierzycieli zabezpieczonych do szybszego odzyskania należności z zabezpieczenia za pomocą procedur egzekucji z zabezpieczenia na drodze pozasądowej. Umożliwiając wierzycielom zabezpieczonym, w tym bankom, szybsze odzyskanie należności z zabezpieczenia, niniejszy wniosek przyczyniłby się do ułatwienia kredytowania gospodarki, w szczególności MŚP, przez banki po niższej cenie, zgodnie z celem unii rynków kapitałowych polegającym na ułatwieniu przedsiębiorstwom dostępu do finansowania.

Przepisy dotyczące podmiotów obsługujących kredyty i nabywców kredytów zapewniłyby większą przewidywalność i przejrzystość na wtórnych rynkach kredytów zagrożonych, co z kolei umożliwiłoby potencjalnym nabywcom trafniejszą wycenę tych aktywów. Umożliwiłoby to bankom odsprzedawanie kredytów zagrożonych szerszemu kręgowi inwestorów, w wyniku czego ceny transakcyjne mogłyby lepiej odzwierciedlać rzeczywistą wartość tych aktywów. To z kolei doprowadziłoby do „wyczyszczenia” bilansów instytucji kredytowych, które byłyby dzięki temu lepiej przygotowane do zapewnienia nowego strumienia kredytów na rzecz gospodarki.

Zarządzenie utrzymującym się czynnikiem ryzyka w europejskim sektorze bankowym ma duże znaczenie dla jego funkcjonowania i stabilności, a tym samym dla szeroko rozumianej gospodarki. Wysoki wolumen kredytów zagrożonych w niektórych państwach członkowskich może mieć w szczególności znaczne skutki uboczne dla innych gospodarek UE i UE jako całości zarówno pod względem wzrostu gospodarczego, jak i stabilności finansowej. Segmentacja rynków kredytów zagrożonych wzdłuż granic państwowych wynikająca ze znacznych różnic w systemach zezwoleń nie byłaby zgodna z celem unii rynków kapitałowych.

Niniejsza inicjatywa nie narusza istniejących środków ochronnych dla konsumentów, w tym w przypadku gdy pierwotnego kredytodawcę zastępuje instytucja niekredytowa. Przepisy UE obejmują już szereg środków dotyczących ochrony konsumentów. Wniosek stanowi, że zarówno nabywcy kredytów, jak i podmioty obsługujące kredyty będą musieli przestrzegać prawa Unii w zakresie ochrony konsumentów mającego zastosowanie do pierwotnej umowy o kredyt. Podobnie wszystkie przepisy dotyczące ochrony konsumentów obowiązujące w państwie członkowskim konsumenta, wynikające bezpośrednio z pierwotnej umowy o kredyt lub z innych przepisów mających zastosowanie do kredytów udzielanych konsumentom albo odnoszące się do ogólnych zasad ochrony konsumentów obowiązujących w państwie członkowskim konsumenta, będą miały w dalszym ciągu zastosowanie.

Wspomniane powyżej środki ochronne obejmują również środki o charakterze obowiązkowym lub dobrowolnym przewidziane do celów ochrony konsumentów w państwie członkowskim ich zwykłego miejsca pobytu, w szczególności formalne lub nieformalne procedury dochodzenia wierzytelności wprowadzone przez podmioty publiczne lub prywatne świadczące usługi doradztwa dotyczącego zadłużenia nadmiernie zadłużonym gospodarstwom domowym, mające na celu egzekucję ich wierzytelności. Ponadto, jeżeli chodzi o prowadzenie działalności w zakresie obsługi kredytów w kontekście transgranicznym, niniejszy instrument nie narusza zharmonizowanych przepisów UE, które określają mające zastosowanie prawo, właściwą jurysdykcję oraz uznawanie i wykonywanie orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych, w tym w postępowaniu upadłościowym.

Prawa kredytobiorców, prawa do ochrony danych osobowych oraz krajowe przepisy prawa cywilnego regulujące cesję umów nie są objęte zakresem niniejszego wniosku. Przetwarzanie

danych osobowych w kontekście niniejszej dyrektywy musi być w pełni zgodne z przepisami dotyczącymi ochrony danych osobowych.

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

• Podstawa prawna

Art. 114 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) upoważnia Parlament Europejski i Radę do przyjęcia środków dotyczących zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich, które mają na celu ustanowienie i funkcjonowanie rynku wewnętrznego. W art. 114 TFUE zezwala się UE na zastosowanie środków nie tylko w celu usunięcia obecnych przeszkód w ustanowieniu i funkcjonowaniu rynku wewnętrznego, ale także w celu przezwyciężenia przeszkód, które zniechęcają podmioty gospodarcze do czerpania pełnych korzyści płynących z tego rynku, w szczególności do inwestowania w innych państwach członkowskich. Ponadto art. 53 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) upoważnia Parlament Europejski i Radę do uchwalania dyrektyw zmierzających do koordynacji przepisów krajowych dotyczących działalności gospodarczej.

Obecnie nabywcy kredytów i podmioty obsługujące kredyty nie mogą czerpać korzyści płynących z rynku wewnętrznego ze względu na przeszkody wynikające z rozbieżnych przepisów krajowych przy braku specjalnego i spójnego systemu regulacji i nadzoru.

W niektórych państwach członkowskich niebędący bankami nabywcy kredytów udzielanych przez instytucje kredytowe nie podlegają regulacjom, podczas gdy w innych mogą podlegać różnym wymaganiom, niekiedy obejmującym wymóg posiadania pełnych licencji bankowych. W praktyce prowadzi to do sytuacji, w której nabywcy kredytów mogą legalnie prowadzić działalność w jednym państwie członkowskim, lecz napotykają znaczne przeszkody w nabywaniu kredytów w innych państwach. Jest to jeden z powodów, dla których nabywcy kredytów prowadzą działalność głównie w ograniczonej liczbie państw członkowskich, co doprowadziło do zasadniczo ograniczonej konkurencji na rynku wewnętrznym, ponieważ liczba zainteresowanych nabywców pozostaje dosyć niska, co zmniejsza możliwość powstania i potencjalny rozmiar wydajnego i konkurencyjnego rynku kredytów zagrożonych. W szczególności rynki kredytów zagrożonych charakteryzują się zwykle stosunkowo niewielkimi wolumenami obrotu i wyraźnie koncentrują się w czterech państwach, z których tylko jedno jest mniejszym państwem członkowskim (Irlandia, Hiszpania, Włochy i Zjednoczone Królestwo). Rynki te są również zwykle zdominowane przez dużych nabywców, co można wytłumaczyć do pewnego stopnia istnieniem wysokich barier, które uniemożliwiają wejście na rynek i zakłócają konkurencję.

Podmioty obsługujące kredyty napotykają również przeszkody w rozwijaniu działalności transgranicznej i zwiększaniu skali swojej działalności. Po pierwsze, tylko niektóre państwa członkowskie regulują tę działalność, a te, które to robią, bardzo odmiennie definiują działalność regulowaną. Stanowi to w praktyce przeszkodę w opracowaniu strategii ekspansji w drodze ustanowienia dodatkowego przedsiębiorstwa lub transgranicznego świadczenia usług na rynku wewnętrznym. Po drugie, znaczna liczba państw członkowskich wymaga zezwoleń na niektóre działania podejmowane przez te podmioty obsługujące kredyty. W ramach tych zezwoleń nakłada się różne wymogi i nie przewiduje się możliwości zwiększania skali działalności transgranicznej. Ponadto w niektórych przypadkach prawo wymaga założenia przedsiębiorstwa lokalnego, co samo w sobie uniemożliwia korzystanie z podstawowej swobody świadczenia usług transgranicznych.

Ponadto przeszkody, które utrudniają podmiotom obsługującym kredyty działalność transgraniczną, pośrednio wpływają na potencjalnych nabywców kredytów, którzy mogą nie być w stanie wejść na rynek krajowy i nabywać kredytów od instytucji kredytowych, jeżeli nie mogą następnie zlecić ich obsługi podmiotom innym niż bank, od którego nabyli umowę o kredyt, lub skorzystać z usług podmiotów obsługujących kredyty z innych państw członkowskich UE.

Duże różnice w standardach regulacyjnych przyjętych przez państwa członkowskie przyczyniają się do fragmentacji rynku, która ogranicza swobodny przepływ kapitału i usług w UE, prowadzi do niewystarczającej konkurencji i spowalnia rozwój prawidłowo funkcjonującego wtórnego rynku kredytów bankowych. Ograniczony udział inwestorów i podmiotów obsługujących oznacza słabą presję konkurencyjną na obu rynkach (tj. rynku nabywania i rynku obsługi kredytów). Skutkuje to wysokimi opłatami, które przedsiębiorstwa obsługujące kredyty pobierają od nabywców za swoje usługi, oraz niskimi cenami, które banki mogą uzyskać, jeśli sprzedadzą kredyty zagrożone inwestorom niebędącym bankami, co osłabia zachęty dla banków do zmniejszania swojego dużego wolumenu kredytów zagrożonych.

Kredytodawcy, którzy udzielają kredytów zabezpieczonych przedsiębiorstwom i przedsiębiorcom, nie korzystają we wszystkich państwach członkowskich z przyspieszonych i skutecznych procedur egzekucji spłaty takich kredytów na drodze pozasądowej w przypadku niewywiązania się z zobowiązania przez kredytobiorcę biznesowego. Gdyby takie procedury były dostępne, zmniejszyłoby się ryzyko akumulacji kredytów zagrożonych w bankach.

Aby odzyskać należności z zabezpieczenia ustanowionego przez kredytobiorcę w innym państwie członkowskim, kredytodawca musi przestrzegać zasad, które różnią się od przepisów obowiązujących w państwie członkowskim pochodzenia kredytodawcy i których skuteczność nie jest znana kredytodawcy. Kredytodawca nie może obecnie uzgodnić z kredytobiorcą procedury wspólnej dla wszystkich państw członkowskich. Stwarza to koszty związane z doradztwem prawnym i może oznaczać dłuższy czas trwania procedur odzyskiwania należności oraz niższe stopy odzysku. Perspektywa odzyskania mniejszej części lub, w najgorszym przypadku, nieodzyskania należności z kredytu zabezpieczonego w przypadku niewywiązania się z zobowiązania przez dłużnika może przede wszystkim zniechęcić kredytodawców do udzielania kredytów transgranicznych lub może zwiększyć ceny kredytów dla przedsiębiorstw. To z kolei zniechęca kredytobiorców do zwracania się do kredytodawców w innych państwach członkowskich. Utrudnia to swobodny przepływ kapitału i ma bezpośredni wpływ na funkcjonowanie jednolitego rynku. Istnieje niewykorzystany potencjał unii rynków kapitałowych pod względem udostępniania środków finansowych przedsiębiorstwom, w szczególności MŚP, które są wysoce uzależnione od kredytów bankowych.

Podobnie inwestorzy rozważający zakup portfeli kredytów zagrożonych wezmą pod uwagę potencjalną niepewność prawa w kwestii odzyskiwania należności z zabezpieczenia ustanowionego w odniesieniu do takich kredytów, a jeśli transgraniczne odzyskiwanie należności jest trudniejsze lub wiąże się z niepewnością prawa, wpłynie to negatywnie na cenę, a w konsekwencji na możliwość sprzedaży portfeli przez banki również inwestorom z innego państwa członkowskiego po cenie jak najbardziej zbliżonej do ceny wyznaczonej przez rezerwy utworzone przez banki z tytułu tych kredytów¹⁷.

¹⁷ Jeżeli bank utworzył rezerwę w wysokości 30 % kwoty kredytu zagrożonego i zbył go później po cenie niższej niż 70 % wartości, przyniesie to dodatkowe straty dla banku.

Obecna fragmentacja przełożyła się na różne możliwości finansowania dla przedsiębiorstw, ponieważ kredyty bankowe są mniej dostępne dla przedsiębiorstw, w szczególności dla MŚP, w państwach członkowskich bez skutecznych procedur odzyskiwania należności z kredytów zabezpieczonych.

Ustanowienie ram dotyczących skutecznych procedur egzekucji zabezpieczeń na drodze pozasądowej zapewniłoby wierzycielom zabezpieczonym we wszystkich państwach członkowskich możliwość skorzystania z dostępności odrębnego wspólnego narzędzia do przyspieszonego odzyskiwania należności z kredytu zabezpieczonego, w przypadku gdy kredytobiorca biznesowy nie spłaca kredytu. Powinno to stworzyć zachęty do udzielania większej liczby kredytów transgranicznych przez zmniejszenie niepewności co do wyników postępowania egzekucyjnego (np. stopa odzysku i czas trwania postępowania) w transakcjach transgranicznych.

- **Pomocniczość (w przypadku kompetencji niewylącznych)**

Zgodnie z art. 4 TFUE działania UE podejmowane w celu urzeczywistnienia rynku wewnętrznego należy oceniać w świetle zasady pomocniczości określonej w art. 5 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE). Należy ocenić, czy cele wniosku nie mogłyby zostać osiągnięte przez państwa członkowskie w ramach ich krajowych systemów prawnych oraz czy ze względu na ich skalę i skutki mogą zostać lepiej osiągnięte na poziomie UE.

Od czasu kryzysu finansowego w 2008 r. rosnący do niedawna wolumen kredytów zagrożonych pogorszył postrzeganie europejskiego sektora bankowego jako całości i miał negatywne efekty zewnętrzne dla całej UE. Czynniki te nabrały jeszcze większego znaczenia w kontekście unii bankowej. Kilka państw członkowskich podjęło działania w odpowiedzi na problem dużego wolumenu kredytów zagrożonych w ostatnich latach, w większości przypadków przy wsparciu ze strony programów dostosowań makroekonomicznych UE/MFW.

Mimo że państwa członkowskie dostrzegają wagę problemu kredytów zagrożonych, większość z nich nie podjęła dotychczas żadnych skutecznych działań w celu rozwiązania kwestii popytu w przypadku przenoszenia kredytów zagrożonych. Te, które uregulowały działania związane z nabywaniem i obsługą kredytu, dokonały tego bez uwzględnienia sytuacji transgranicznych. Doprowadziło to do niewystarczającej konkurencji rynkowej. Różne podejścia przyjęte przez państwa członkowskie oraz ich różne interpretacje w szczególności działalności w zakresie obsługi kredytów prowadzą do fragmentacji tych rynków. W związku z tym cele nie mogą zostać osiągnięte przez indywidualne działania państw członkowskich.

Służby Komisji monitorowały rynek od wielu lat i dostrzegały coraz większe rozbieżności i pogłębiające się problemy, które uzasadniają interwencję na poziomie UE. Dowody zgromadzone w trakcie prowadzonych analiz i konsultacji publicznych wykazały, że ożywienie wzrostu gospodarczego nie było wystarczające, aby zmniejszyć wolumeny kredytów zagrożonych, ponieważ te ostatnie obciążają stabilność banków, ich możliwości udzielania kredytów i ogólne perspektywy wzrostu gospodarczego. Dotychczas państwa członkowskie nie podjęły żadnych wysiłków na rzecz koordynacji zasad dotyczących nabywców kredytów bankowych i podmiotów obsługujących kredyty. Działania podjęte przez poszczególne państwa członkowskie mogą jedynie poprawić warunki na własnym rynku krajowym danego państwa, co nie wystarczyłoby do zmniejszenia negatywnego wpływu na funkcjonowanie jednolitego rynku.

Ustanowienie ram prawnych na poziomie UE zapewniłoby nabywcom kredytów i podmiotom obsługującym kredyty jednolite warunki wejścia na rynek oraz „paszport” uprawniający do prowadzenia działalności na całym jednolitym rynku. Doprowadziłoby to w szczególności do większej konkurencji między potencjalnymi inwestorami w kredyty bankowe i pozwoliłoby bankom sprzedawać je po bardziej konkurencyjnych cenach. To z kolei pozwoliłoby bankom zmniejszyć ekspozycję na kredyty, które stały się zagrożone, i przekierować zasoby na udzielanie nowych kredytów dla gospodarki. Jednocześnie środki ochronne przyznane konsumentom zapewniłyby utrzymanie w całej Unii poziomu ochrony konsumentów w przypadku sprzedaży i późniejszej obsługi kredytów konsumenckich pierwotnie udzielonych przez instytucje kredytowe.

Podobnie państwa członkowskie, które wprowadziły już pozasądowe procedury egzekwowania, ustanowiły przepisy krajowe z przyczyn związanych głównie z kwestiami krajowymi. W niektórych przypadkach pozasądowe procedury egzekwowania zostały ustanowione na długi czas i niekoniecznie zachęcają do transakcji transgranicznych. Biorąc pod uwagę różnice w wydajności istniejących procedur krajowych oraz brak takich procedur w niektórych państwach członkowskich, celem jest udostępnienie wydajnych systemów tego rodzaju w całej UE oraz zapewnienie, aby banki – lub inne przedsiębiorstwa posiadające zezwolenie na udzielanie kredytów – we wszystkich państwach członkowskich mogły korzystać z takiej procedury. Biorąc pod uwagę nieodłączne powiązania między egzekwowaniem zabezpieczeń a przepisami prawa cywilnego, rzeczowego, handlowego, przedupadłościowego, prawa dotyczącego niewypłacalności i prawa publicznego w państwach członkowskich, przewidziane zasady dotyczące tego odrębnego wspólnego pozasądowego mechanizmu egzekwowania zabezpieczeń musiałyby być możliwe do wdrożenia w sposób zgodny z tymi przepisami prawa w państwach członkowskich. Poniższe przepisy ustanawiają więc dodatkowy wspólny mechanizm, który nie wymaga od państw członkowskich ingerowania w ich krajowe pozasądowe systemy egzekwowania, jeżeli istnieją one w odniesieniu do rodzaju zabezpieczenia uwzględnionego w niniejszym wniosku. Przyspieszona egzekucja z zabezpieczenia na drodze pozasądowej została zaprojektowana jako odrębny mechanizm zapewniający, aby pozasądowy mechanizm egzekwowania mógł zostać uzgodniony umownie między kredytodawcą a kredytobiorcą biznesowym w odniesieniu do rzeczy ruchomych i nieruchomości, które stanowią zabezpieczenie.

Lepsze osiągnięcie tych celów jest możliwe na poziomie UE.

- **Proporcjonalność**

Zgodnie z zasadą proporcjonalności zakres i forma działania Unii nie powinny wykraczać poza to, co jest konieczne do osiągnięcia celów określonych w Traktatach.

Niniejszy wniosek nie wykracza poza to, co jest konieczne, aby zachęcać do wejścia na rynek i rozwoju transgranicznego, ponieważ nie narusza przepisów prawa krajowego w zakresie faktycznego przeniesienia praw kredytodawcy ani żadnych obowiązujących przepisów dotyczących zapobiegawczych postępowań restrukturyzacyjnych lub postępowań upadłościowych.

Poniższe przepisy ustanawiają system regulacyjny, który jest proporcjonalny pod względem tworzenia warunków wystarczająco wiążących, aby skutecznie osiągać cele, a jednocześnie pozwalających państwom członkowskim na maksymalną elastyczność w utrzymaniu krajowych przepisów chroniących prawa i uprawnienia kredytobiorców.

Ponadto, mimo że wniosek nie wpływa na obowiązujące przepisy dotyczące ochrony konsumentów, uwzględniono w nim potrzebę zwiększenia środków ochronnych w przypadku kredytów konsumenckich. Uznając uzasadnione obawy, w niniejszym wniosku wprowadzono wymóg, aby nabywcy kredytów konsumenckich z państw trzecich korzystali z usług posiadających zezwolenie podmiotów obsługujących kredyty, które podlegają wymogom niniejszej dyrektywy oraz nadzorowi w UE prowadzonemu przez właściwe organy krajowe. Podobnie przewidziany we wniosku mechanizm przyspieszonej egzekucji z zabezpieczenia na drodze pozasądowej służy zrównoważeniu interesów kredytodawcy i kredytobiorcy biznesowego. Nie jest on dostępny do celów egzekwowania kredytów udzielonych konsumentom, a nawet w przypadku właścicieli przedsiębiorstw nie byłby dostępny do celów egzekwowania zabezpieczenia, które ustanowiono na głównej siedzibie kredytobiorcy biznesowego. W przypadku gdy kredytobiorca biznesowy spłacił już znaczną część (85 %) kwoty pozostałej do spłaty w ramach umowy o kredyt, musiałby otrzymać dodatkowy czas na dokonanie płatności, zanim możliwa byłaby egzekucja z zabezpieczenia.

Wybrany instrument prawny, tj. dyrektywa, jest dostosowany do osiągnięcia celów polegających na zapewnieniu równych szans wierzycielom zabezpieczonym, jeżeli chodzi o ich zdolność do uzgodnienia z kredytobiorcą pozasądowej procedury odzyskiwania należności z zabezpieczenia, oraz zachowaniu stabilności finansowej i zwiększeniu możliwości finansowania dla przedsiębiorstw.

- **Wybór instrumentu**

Dyrektywa została wybrana w celu zapewnienia, aby jej przepisy mogły zostać transponowane przez państwa członkowskie zgodnie z istniejącymi przepisami prawa prywatnego i publicznego, biorąc pod uwagę liczne powiązania z prawem cywilnym, handlowym, rzeczowym i upadłościowym. W art. 53 TFUE, który jest jedną z podstaw prawnych niniejszego wniosku, przewidziano jedynie przyjęcie dyrektywy.

Ponadto, zważywszy na potrzebę zapewnienia współpracy administracyjnej przy jednoczesnym umożliwieniu różnorodności wyborów w zakresie nadzoru istniejących obecnie w państwach członkowskich w odniesieniu do działalności objętej niniejszym wnioskiem, dyrektywa wydaje się właściwym instrumentem.

3. WYNIKI OCEN *EX-POST*, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

- **Oceny *ex-post* / kontrole sprawności obowiązującego prawodawstwa**

Oceny *ex-post* / kontrole sprawności nie mają zastosowania, ponieważ obszar ten był wcześniej regulowany wyłącznie na poziomie krajowym.

- **Konsultacje z zainteresowanymi stronami**

Służby Komisji przeprowadziły specjalne konsultacje publiczne dotyczące rozwoju wtórnych rynków kredytów zagrożonych i ochrony wierzycieli zabezpieczonych przed niewywiązaniem się z zobowiązania przez kredytobiorców¹⁸. Odpowiedzi udzielone w ramach tych konsultacji publicznych dostarczyły dowodów jakościowych na potrzeby opracowania oceny skutków.

Niniejszy wniosek w dużej mierze odzwierciedla opinie zebrane podczas konsultacji.

¹⁸ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/2017-non-performing-loans-consultation-document_en.pdf

Ponadto wniosek odzwierciedla opinie otrzymane od grupy ekspertów, z którą służby Komisji przeprowadziły konsultacje dotyczące przyspieszonej egzekucji z zabezpieczenia na drodze pozasądowej. Niniejszy wniosek stanowi bardziej proporcjonalne podejście do osiągnięcia celu polityki w porównaniu z pełną harmonizacją w drodze ustanowienia nowego prawa do zabezpieczenia, jak pierwotnie przewidziano w ramach konsultacji publicznych.

Zdecydowana większość odpowiedzi udzielonych w toku konsultacji publicznych na temat wtórnych rynków kredytów zagrożonych świadczy o tym, że obecna wielkość, płynność i struktura tych rynków w UE stanowią przeszkodę w zarządzaniu kredytami zagrożonymi w UE i rozwiązywaniu problemu tych kredytów.

Dla zdecydowanej większości respondentów, którzy przekazali swoją opinię, różnice w przepisach krajowych dotyczących sprzedaży kredytów zagrożonych są rzeczywistą przeszkodą w rozwoju rynków kredytów zagrożonych. Jeżeli chodzi o charakter przeszkód dla działalności transgranicznej, dominująca liczba odpowiedzi odnosi się do ram prawnych, przepisów dotyczących niewypłacalności i praktyk lokalnych. Niektóre zainteresowane strony wzywają do wprowadzenia dodatkowych przepisów w celu ochrony konsumentów/dłużników, podczas gdy inne zainteresowane strony uważają, że obecne przepisy są wystarczające i powinny zostać utrzymane. Znacząca większość popiera wprowadzenie unijnych ram dla podmiotów obsługujących kredyty. Niemal wszyscy respondenci, którzy popierają unijne ramy dla podmiotów obsługujących kredyty, opowiadają się za tym, aby obejmowały one system licencji, a około połowa z nich proponuje, aby takie ramy regulowały nadzór nad podmiotami obsługującymi kredyty.

- **Gromadzenie i wykorzystanie wiedzy eksperckiej**

Wniosek opracowano na podstawie obszernych badań, opracowań zewnętrznych, ukierunkowanych konsultacji, wywiadów i innych źródeł danych.

Różne organizacje europejskie i międzynarodowe opublikowały sprawozdania z analizy, które opierają się na warsztatach badawczych i konsultacjach z zainteresowanymi stronami (ERRS, EUNB, Jednolity Mechanizm Nadzorczy, EBC i MFW). Służby Komisji mogły w szczególności oprzeć się na sprawozdaniu specjalnej podgrupy ds. kredytów zagrożonych Komitetu ds. Usług Finansowych powołanego przez Radę, a także na badaniach prowadzonych przez firmy doradcze oraz ośrodki akademickie i analityczne. W połowie 2017 r. wraz z państwami członkowskimi i instytucjami UE powołano grupę ekspertów w celu monitorowania realizacji planu działania Rady.

Niniejszy wniosek opiera się również na ukierunkowanych prośbach o udzielenie informacji skierowanych do ministerstw sprawiedliwości państw członkowskich i specjalistów prawników oraz na wynikach szeregu spotkań z ekspertami krajowymi z państw członkowskich. Zgromadzone informacje obejmowały również wyniki spotkań z zainteresowanymi stronami i akademickie prace naukowe.

- **Ocena skutków**

Główne skutki gospodarcze i społeczne przeanalizowano w dwóch ocenach skutków, które towarzyszą niniejszemu wnioskowi.

W ramach pierwszej oceny skutków zbadano sytuację nabywców kredytów i podmiotów obsługujących kredyty. Opisano w niej scenariusz odniesienia i porównano go z trzema możliwymi wariantami zmniejszenia barier wejścia dla nabywców kredytów i podmiotów obsługujących kredyty. W scenariuszu odniesienia założono, że w dalszym ciągu istniałyby

szczególne bariery wejścia w niektórych państwach członkowskich oraz nadal byłyby skuteczne przepisy zniechęcające inwestorów do wejścia na rynek i budowania relacji inwestorskich z podmiotami obsługującymi kredyty. W oparciu o szereg przepisów stosowanych w państwach członkowskich oraz po omówieniu najlepszych praktyk regulacyjnych opracowano trzy warianty służące ułatwieniu i harmonizacji wejścia na rynek, tj. wykorzystanie niewiążących wspólnych zasad ustanowionych na wysokim szczeblu, ukierunkowanych na najistotniejsze przeszkody, wiążące wspólne standardy, które umożliwiają działalność transgraniczną za pośrednictwem „paszportów”, albo wiążący jednolity zbiór przepisów wraz z „paszportami”. Po analizie przeprowadzonej w ramach oceny skutków dwa ostatnie warianty uznano za równie skuteczne, a wśród nich wariant dotyczący wiążących wspólnych standardów został oceniony jako bardziej proporcjonalny do osiągnięcia celu, również w świetle bardzo różniących się w poszczególnych państwach członkowskich przepisów dotyczących przenoszenia kredytów i praw kredytobiorców, co może wymagać pozostawienia pewnej swobody uznania na poziomie krajowym.

Ocenę skutków przedłożono Radzie ds. Kontroli Regulacyjnej w dniu 8 grudnia 2017 r.¹⁹. Rada ds. Kontroli Regulacyjnej wydała negatywną opinię w sprawie oceny skutków i opracowała szereg zaleceń dotyczących ulepszeń. W dokumencie dokonano stosownych zmian i dnia 29 stycznia 2018 r. ponownie go przedłożono. W dniu 13 lutego 2018 r. Rada ds. Kontroli Regulacyjnej wydała pozytywną opinię²⁰.

Uwzględniając uwagi Rady ds. Kontroli Regulacyjnej, do oceny skutków wprowadzono opisane poniżej kluczowe zmiany.

Włączono nowe wprowadzenie wspólne dla wszystkich trzech inicjatyw ustawodawczych dotyczących kredytów zagrożonych. Wyjaśniono w nim problem kredytów zagrożonych w szerszym kontekście i bardziej szczegółowo omówiono powiązania między poszczególnymi inicjatywami zawartymi w planie działania w obszarze kredytów zagrożonych.

Wspomniano różnice w prawach kredytobiorców jako czynniki stanowiące źródło problemu, a także omówiono interakcję między nimi a zmianami w systemie udzielania zezwoleń dla nabywców kredytów zagrożonych i podmiotów obsługujących kredyty. Kwestię tę poruszono również przy okazji omówienia ogólnego wpływu niniejszej inicjatywy.

Doprecyzowano omówienie konkretnych przepisów, w tym opis potencjalnego zakresu tych przepisów oraz omówienie najlepszych praktyk i sposobu ich połączenia w spójny system regulacyjny. Wyjaśniono, że sprzedaż kredytów obejmuje zarówno kredyty niezagrożone, jak i zagrożone.

W następstwie zaleceń do drugiej opinii Rady ds. Kontroli Regulacyjnej wprowadzono opisane poniżej zmiany.

Zawężono zbiór wariantów preferowanych i bardziej szczegółowo opisano wynikające z nich powiązanie z konkretnymi przepisami.

¹⁹ Dokument roboczy służb Komisji „Impact Assessment: The development of secondary markets for non-performing loans by removing undue impediments to loan servicing by third parties and the transfer of loans and Accelerated Extrajudicial Collateral Enforcement (Part 1 / 2)”. SWD(2018) 75.

²⁰ Opinia Rady ds. Kontroli Regulacyjnej: „Impact Assessment / Development of secondary markets for NPLs”, Ares(2018)827204 – 13.2.2018.

Rozszerzono zestaw wskaźników monitorowania, aby obejmował również postępowanie podmiotów obsługujących kredyty i nabywców kredytów zagrożonych względem kredytobiorców i organów nadzoru.

Druga ocena skutków dotyczyła przyspieszonej egzekucji z zabezpieczenia na drodze pozasądowej. Określono w niej i przeanalizowano cztery warianty strategiczne²¹. Pierwszy wariant odnosił się do ewentualnego działania pozaregulacyjnego na podstawie istniejących międzynarodowych inicjatyw harmonizacyjnych w zakresie pozasądowych procedur egzekucji z zabezpieczenia, zgodnie z którym Komisja zaleciłaby państwom członkowskim wprowadzenie takich procedur. W drugim (i preferowanym) wariancie zbadano możliwość i zalety ustanowienia minimalnej harmonizacji procedury egzekucji z zabezpieczenia na drodze pozasądowej w całej UE, tak aby banki we wszystkich państwach członkowskich dysponowały skuteczną procedurą pozasądowej egzekucji zabezpieczeń. Trzeci wariant dotyczył ustanowienia nowego zabezpieczenia oraz powiązanej z nim w pełni zharmonizowanej pozasądowej procedury egzekucyjnej. Czwarty wariant, który został odrzucony na wczesnym etapie, dotyczył ustanowienia unijnego mechanizmu egzekucji na drodze pozasądowej za pośrednictwem alternatywnego systemu.

Wniosek jest poparty pozytywną opinią wydaną dnia 12 stycznia 2018 r. przez Radę ds. Kontroli Regulacyjnej w odniesieniu do przyspieszonej egzekucji z zabezpieczenia na drodze pozasądowej²².

Zgodnie z propozycją Rady ds. Kontroli Regulacyjnej zmieniono ocenę skutków, włączając do niej opis wpływu wniosku na przepisy krajowe państw członkowskich.

- **Sprawność regulacyjna i uproszczenie**

Zharmonizowane ramy udzielania zezwoleń zmniejszają koszty administracyjne w całej UE i umożliwiają podmiotom obsługującym kredyty zwiększenie zakresu swojej działalności w różnych państwach członkowskich za pomocą „paszportu”.

- **Prawa podstawowe**

Niniejszy wniosek zredagowano z poszanowaniem praw podstawowych i zasad zapisanych w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej, w szczególności wolności prowadzenia działalności gospodarczej, prawa własności, prawa dostępu do bezstronnego sądu, ochrony danych osobowych i ochrony konsumentów.

4. WPŁYW NA BUDŻET

Niniejszy wniosek ustawodawczy nie wiąże się z żadnymi kosztami budżetowymi dla budżetu Unii Europejskiej.

²¹ Dokument roboczy służb Komisji „Impact Assessment: The development of secondary markets for non-performing loans by removing undue impediments to loan servicing by third parties and the transfer of loans and Accelerated Extrajudicial Collateral Enforcement (Part 2 / 2)”. SWD(2018) 75.

²² Opinia Rady ds. Kontroli Regulacyjnej: „Impact Assessment / Accelerated Extrajudicial Collateral Enforcement”, Ares(2018)215454 – 12.1.2018.

5. ELEMENTY FAKULTATYWNE

• **Plany wdrożenia i monitorowanie, ocena i sprawozdania**

Po upływie 5 lat od wdrożenia środka przewiduje się ocenę zgodną z wytycznymi Komisji dotyczącymi lepszego stanowienia prawa. Ocena będzie miała na celu sprawdzenie, między innymi, na ile środek jest skuteczny i efektywny pod względem osiągnięcia celów polityki, oraz ustalenie, czy zachodzi potrzeba przyjęcia nowych środków lub wprowadzenia zmian. Państwa członkowskie przekazują Komisji informacje niezbędne do przygotowania tego sprawozdania.

• **Dokumenty wyjaśniające (w przypadku dyrektyw)**

Biorąc pod uwagę różnorodność krajowych systemów prawnych i nadzorczych oraz konieczność spójnego wdrożenia dyrektywy, do powiadomienia o środkach transpozycji podjętych przez państwa członkowskie należy dołączyć jeden lub większą liczbę dokumentów wyjaśniających związki między elementami dyrektywy a odpowiadającymi im częściami krajowych instrumentów służących transpozycji.

• **Szczegółowe omówienie poszczególnych przepisów wniosku**

Tytuł I obejmuje przedmiot, zakres stosowania i definicje.

Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do nabywców kredytów i podmiotów obsługujących kredyty, które to kredyty zostały pierwotnie udzielone przez instytucję kredytową lub jej jednostki zależne, niezależnie od rodzaju danego kredytobiorcy. Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do nabywania i obsługi umowy o kredyt prowadzonej przez instytucję kredytową i jej jednostki zależne w UE ani do nabywania i obsługi umów o kredyt sporządzonych przez inne rodzaje kredytodawców niż instytucje kredytowe i ich jednostki zależne.

W odniesieniu do procedury przyspieszonej egzekucji z zabezpieczenia na drodze pozasądowej niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do umów o kredyt zawartych między kredytodawcami, głównie bankami, a kredytobiorcami do celów związanych z ich działalnością handlową, gospodarczą lub zawodową, które są zabezpieczone dowolnymi rzeczami ruchomymi i nieruchomościami będącymi własnością kredytobiorcy i na których ustanowiono zastaw/hipotekę na rzecz kredytodawcy w celu zabezpieczenia spłaty kredytu. Ograniczenie zakresu stosowania dyrektywy do kredytów dla przedsiębiorstw powinno zapobiec negatywnym skutkom dla konsumentów i gospodarstw domowych. Jednak również w przypadku kredytobiorców biznesowych główna siedziba właściciela przedsiębiorstwa zostanie wyłączona z zakresu stosowania z uwagi na względy społeczne.

W art. 3 określono definicje stosowane do celów niniejszej dyrektywy.

W **tytule II** ustanowiono ramy dla podmiotów obsługujących umowy o kredyt sporządzone przez instytucje kredytowe.

Rozdział I zawiera zasady udzielania zezwoleń podmiotom obsługującym kredyty.

W art. 5 określono maksymalny zbiór wymogów, które muszą spełnić podmioty obsługujące kredyty, aby uzyskać zezwolenie w swoim państwie członkowskim pochodzenia.

W art. 6 określono procedury udzielania zezwolenia, a w art. 7 przypadki, w których można cofnąć zezwolenie.

W art. 8 wprowadzono obowiązek ustanowienia w każdym państwie członkowskim publicznego rejestru posiadających zezwolenie podmiotów obsługujących kredyty.

Art. 9 zawiera wymóg, zgodnie z którym stosunek między podmiotem obsługującym kredyty a kredytodawcą opiera się na pisemnej umowie, która zawiera między innymi wyraźne odniesienie do obowiązku przestrzegania prawa unijnego i krajowego mającego zastosowanie do umowy o kredyt. Ponadto podmiot obsługujący kredyty jest zobowiązany do przechowywania przez okres 10 lat dokumentacji, do której właściwe organy mogą uzyskać dostęp.

W art. 10 określono przepisy dotyczące outsourcingu działań przez podmioty obsługujące kredyty, zapewniając, by pozostawały one w pełni odpowiedzialne za wszystkie zobowiązania wynikające z przepisów krajowych transponujących niniejszą dyrektywę.

Rozdział II dotyczy świadczenia transgranicznej obsługi kredytów.

W art. 11 zobowiązuje się państwa członkowskie do zapewnienia swobody świadczenia usług w Unii dla posiadających zezwolenie podmiotów obsługujących kredyty. W tym celu w dyrektywie określono przepisy szczegółowe dotyczące procedur i komunikacji między organami państwa pochodzenia i organami państwa przyjmującego.

W art. 12 określono szczegółowe przepisy dotyczące sposobu nadzorowania podmiotów świadczących usługi transgranicznej obsługi kredytów przez podział ciężaru nadzoru między właściwe organy państwa pochodzenia i właściwe organy państwa przyjmującego.

Tytuł III dotyczy nabywców kredytów.

Art. 13 stanowi, że kredytodawcy przekazują nabywcy kredytu wszystkie niezbędne informacje przed zawarciem umowy, z należyтым poszanowaniem przepisów dotyczących ochrony danych osobowych. Gdy następuje pierwsze przeniesienie kredytu z instytucji kredytowej na nabywcę niebędącego instytucją kredytową, należy poinformować o tym organ nadzoru danej instytucji kredytowej.

W art. 14 nakazuje się stosowanie przez instytucje kredytowe standardów danych ustalonych przez Europejski Urząd Nadzoru Bankowego.

W art. 15 nałożono na posiadających siedzibę w Unii przedstawicieli nabywców kredytów nieposiadających siedziby w Unii obowiązek korzystania z usług posiadającego zezwolenie podmiotu obsługującego kredyty lub unijnej instytucji kredytowej w przypadku umów o kredyt zawieranych z konsumentami.

Art. 16 zawiera przepisy, zgodnie z którymi nabywcy kredytów informują właściwe organy o obsłudze nabytego kredytu.

Art. 17 zawiera przepis, zgodnie z którym po dokonaniu przeniesienia umowy o kredyt nabywca z państwa trzeciego wyznacza przedstawiciela posiadającego siedzibę w Unii. Przedstawiciel ten będzie odpowiadał za spełnienie obowiązków nałożonych na nabywców kredytów niniejszą dyrektywą.

W art. 18 ustalono przepisy dotyczące egzekwowania umowy o kredyt bezpośrednio przez nabywcę kredytu oraz obowiązki informacyjne nałożone na nabywców kredytów i właściwe organy.

W art. 19 wprowadzono obowiązki informacyjne spoczywające na nabywcy, w przypadku gdy nabywca przenosi umowę o kredyt.

Tytuł IV dotyczy nadzoru ze strony właściwych organów.

W art. 20 określono obowiązki w zakresie nieprzerwanego przestrzegania przepisów krajowych transponujących niniejszą dyrektywę oraz wyznaczenia właściwych organów odpowiedzialnych za wykonywanie funkcji i obowiązków określonych w przepisach krajowych wdrażających tę dyrektywę.

W art. 21 wyszczególniono uprawnienia nadzorcze właściwych organów, natomiast w art. 22 określono przepisy dotyczące kar administracyjnych i działań naprawczych.

W **tytule V** ustanowiono ramy przyspieszonej egzekucji z zabezpieczenia na drodze pozasądowej, która jest instrumentem uzgadnianym między wierzycielem zabezpieczonym a kredytobiorcą biznesowym na zasadzie dobrowolności i którą wierzyciel zabezpieczony może zastosować po spełnieniu warunków określonych w art. 23.

W art. 24 wymaga się, aby państwa członkowskie posiadały co najmniej jedną procedurę egzekucyjną, którą można wykorzystać do celów mechanizmu przyspieszonej egzekucji z zabezpieczenia na drodze pozasądowej określonego w niniejszym wniosku. Państwa członkowskie mogą wybierać między procedurami aukcji publicznej i sprzedaży prywatnej, które są powszechnie stosowane w celu realizacji zabezpieczenia. W przypadku gdy prawo krajowe ustanawia procedurę przewłaszczenia składnika aktywów na zabezpieczenie, procedurę tę można również wykorzystać do celów takiej przyspieszonej egzekucji z zabezpieczenia na drodze pozasądowej. Państwa członkowskie mają swobodę uznania w zakresie rodzaju procedury egzekucyjnej, którą należy udostępnić kredytodawcom, biorąc pod uwagę liczne powiązania egzekucji zabezpieczeń z prawem prywatnym i publicznym, w szczególności w zależności od rodzaju prawa do zabezpieczenia, które zastosowano do celów zagwarantowania zabezpieczenia.

W art. 28 kredytobiorcy przyznaje się prawo do odwołania się od zastosowania przyspieszonej egzekucji z zabezpieczenia na drodze pozasądowej do sądów krajowych.

Aby zapewnić ochronę kredytobiorcy, w art. 29 wymaga się, aby w przypadku odzyskania – dzięki zastosowaniu procedury przyspieszonej egzekucji z zabezpieczenia na drodze pozasądowej – kwoty nadmiernej w stosunku do niespłaconego długu kredytodawca uiszczył na rzecz kredytobiorcy biznesowego kwotę stanowiącą ewentualną dodatnią różnicę między pozostającą do spłaty kwotą zobowiązania z tytułu umowy o kredyt zabezpieczony a zyskiem ze sprzedaży składnika aktywów (w wyniku aukcji publicznej lub sprzedaży prywatnej). W przypadku przewłaszczenia na zabezpieczenie kredytodawca powinien być zobowiązany do uiszczenia na rzecz kredytobiorcy kwoty stanowiącej ewentualną dodatnią różnicę między pozostającą do spłaty kwotą zobowiązania z tytułu umowy o kredyt zabezpieczony a wyceną składnika aktywów.

Art. 32 ma na celu zapewnienie pełnej spójności i zgodności tej procedury przyspieszonej egzekucji z zabezpieczenia na drodze pozasądowej z postępowaniem przedupadłościowym lub postępowaniem upadłościowym wszczętym zgodnie z przepisami państw członkowskich. Ponadto art. 32 ma na celu zapewnienie pełnej spójności i zgodności tej procedury przyspieszonej egzekucji z zabezpieczenia na drodze pozasądowej z wnioskiem w sprawie restrukturyzacji przez stwierdzenie, że kredytodawcy, w tym wierzyciele zabezpieczeni przedsiębiorstwa lub przedsiębiorcy, w odniesieniu do których wszczęto postępowanie restrukturyzacyjne, podlegają wstrzymaniu czynności egzekucyjnych w indywidualnym przypadku.

W art. 33 wymaga się, aby państwa członkowskie oraz, w przypadku instytucji kredytowych, organy nadzoru instytucji kredytowych gromadziły w ujęciu rocznym dane dotyczące liczby kredytów zabezpieczonych, które są egzekwowane za pomocą procedur pozasądowych, ram czasowych i wartości stóp odzysku oraz co roku przekazywały te dane Komisji.

W **tytule VI** określono w art. 34 szczególne środki ochronne dla konsumentów w przypadku zmiany umowy o kredyt oraz w art. 35 sposób rozpatrywania skarg zarówno przez podmiot obsługujący kredyty, jak i przez właściwe organy.

Art. 36 potwierdza przestrzeganie przepisów dotyczących ochrony danych osobowych.

W art. 37 ustanawia się ogólny obowiązek współpracy administracyjnej między właściwymi organami.

Tytuł VII zawiera w art. 38 przepis zmieniający dyrektywę o kredycie hipotecznym w celu zapewnienia, aby w przypadku przeniesienia udzielonego konsumentowi kredytu objętego zakresem stosowania tej dyrektywy konsument miał prawo powoływać się wobec nabywcy kredytu na wszelkie uprawnienia, jakie przysługiwały mu względem pierwotnego kredytodawcy, a nabywca kredytu miał obowiązek udzielenia informacji konsumentowi.

Tytuł VIII zawiera przepisy końcowe dotyczące ustanowienia komitetu mającego wspierać Komisję, przeglądu, terminu transpozycji, wejścia w życie i adresatów

Wniosek

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

w sprawie podmiotów obsługujących kredyty, nabywców kredytów oraz egzekucji z zabezpieczenia

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 53 i 114,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego²³,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Opracowanie kompleksowej strategii służącej rozwiązaniu problemu kredytów zagrożonych jest dla Unii priorytetem²⁴. Chociaż główna odpowiedzialność za rozwiązanie tego problemu spoczywa na instytucjach kredytowych i państwach członkowskich, istnieje jednak również wyraźny unijny interes w zmniejszeniu obecnie odnotowywanych wolumenów kredytów zagrożonych, jak również w zapobiegnięciu wszelkiej nadmiernej akumulacji tych kredytów w przyszłości. Ze względu na wzajemne powiązania między systemami bankowymi i finansowymi w całej Unii, gdzie instytucje kredytowe prowadzą działalność w wielu jurysdykcjach i państwach członkowskich, istnieje znaczący potencjał skutków ubocznych dla państw członkowskich i Unii jako całości zarówno pod względem wzrostu gospodarczego, jak i stabilności finansowej.
- (2) Zintegrowany system finansowy zwiększy odporność unii gospodarczej i walutowej na wstrząsy, ponieważ ułatwi udział sektora prywatnego w transgranicznym podziale ryzyka, a jednocześnie zmniejszy zapotrzebowanie na udział sektora publicznego w podziale ryzyka. Aby osiągnąć te cele, Unia powinna dokończyć budowę unii bankowej i dalej rozwijać unię rynków kapitałowych. Rozwiązanie problemu wysokiego wolumenu kredytów zagrożonych i ich możliwej dalszej akumulacji ma podstawowe znaczenie dla dokończenia budowy unii bankowej, ponieważ jest to niezbędne do zapewnienia konkurencji w sektorze bankowym, zachowania stabilności

²³ Dz.U. C [...] z [...], s. [...].

²⁴ Zob. „Dokument otwierający debatę w sprawie pogłębienia unii gospodarczej i walutowej” dostępny na stronie: https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/reflection-paper-emu_pl.pdf, 31 maja 2017 r.

finansowej i zachęcania do udzielania kredytów w celu tworzenia miejsc pracy i pobudzania wzrostu gospodarczego w Unii.

- (3) W lipcu 2017 r. w swoim „Planie działania na rzecz rozwiązania problemu kredytów zagrożonych w Europie”²⁵ Rada zwróciła się do różnych instytucji o podjęcie odpowiednich działań w celu jeszcze skuteczniejszego zaradzenia problemom związanym z wysokim wolumenem kredytów zagrożonych w Unii. W planie tym przyjęto kompleksowe podejście, które opiera się na połączeniu uzupełniających się środków z zakresu polityki w czterech obszarach: (i) nadzoru bankowego i regulacji bankowej; (ii) reformy ram restrukturyzacji, niewypłacalności i dochodzenia wierzytelności; (iii) rozwoju wtórnych rynków aktywów zagrożonych; oraz (iv) wspierania restrukturyzacji systemu bankowego. Działania w tych obszarach mają zostać podjęte na szczeblu krajowym, a w stosownych przypadkach także na szczeblu unijnym. Komisja zapowiedziała podobny zamiar w swoim komunikacie w sprawie dokończenia budowy unii bankowej z dnia 11 października 2017 r.²⁶, w którym wezwano do opracowania kompleksowego pakietu środków służących rozwiązaniu problemu kredytów zagrożonych w Unii.
- (4) Niniejsza dyrektywa wraz z innymi środkami proponowanymi przez Komisję, a także działania podejmowane przez EBC w kontekście nadzoru bankowego w ramach Jednolitego Mechanizmu Nadzorczego oraz przez Europejski Urząd Nadzoru Bankowego stworzą dla instytucji kredytowych odpowiednie środowisko do radzenia sobie z kredytami zagrożonymi ujętymi w ich bilansach oraz zmniejszą ryzyko akumulacji kredytów zagrożonych w przyszłości.
- (5) Instytucje kredytowe będą zobowiązane do odłożenia wystarczających środków w chwili, w której nowe kredyty staną się zagrożone, co powinno stworzyć właściwe zachęty do rozwiązania problemu kredytów zagrożonych na wczesnym etapie oraz zapobiec nadmiernej akumulacji tych kredytów. Jeżeli kredyty staną się zagrożone, skuteczniejsze mechanizmy egzekwowania w zakresie kredytów zabezpieczonych pozwoliłyby instytucjom kredytowym na wyegzekwowanie należności z tytułu kredytów zagrożonych, z zastrzeżeniem odpowiednich środków ochronnych dla kredytobiorców. Jeżeli wolumen kredytów zagrożonych mimo wszystko stanie się zbyt wysoki – jak ma to obecnie miejsce w przypadku niektórych instytucji kredytowych i państw członkowskich – instytucje kredytowe powinny móc sprzedawać kredyty zagrożone innym operatorom na wydajnych, konkurencyjnych i przejrzystych rynkach wtórnych. Właściwe organy właściwe dla instytucji kredytowych będą zapewniać bankom wytyczne w tym zakresie, opierając się na przysługujących im już uprawnieniach w odniesieniu do konkretnych banków, tzw. uprawnieniach filaru 2, zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013²⁷. W przypadkach, w których kredyty zagrożone stały się znaczącym i szeroko zakrojonym problemem, państwa członkowskie mogą ustanowić krajowe spółki zarządzania aktywami lub wprowadzić inne alternatywne środki w ramach obowiązujących obecnie zasad pomocy państwa oraz przepisów dotyczących restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków.

²⁵ <http://www.consilium.europa.eu/pl/press/press-releases/2017/07/11/conclusions-non-performing-loans/pdf>, 11 lipca 2017 r.

²⁶ Komunikat do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Banku Centralnego, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów w sprawie dokończenia budowy unii bankowej, COM(2017) 592 final z 11.10.2017.

²⁷ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz.U. L 176 z 27.6.2013, s. 1).

- (6) Niniejsza dyrektywa powinna umożliwić instytucjom kredytowym skuteczniejsze radzenie sobie z kredytami, gdy staną się one zagrożone, przez poprawę warunków egzekucji z zabezpieczenia kredytu albo sprzedaży kredytu osobom trzecim. Wprowadzenie przyspieszonej egzekucji z zabezpieczenia – jako szybkiego mechanizmu odzyskiwania wartości zabezpieczenia – zmniejszyłoby koszty restrukturyzacji kredytów zagrożonych, a zatem wspierałoby zarówno instytucje kredytowe, jak i nabywców kredytów zagrożonych w odzyskiwaniu należności. Ponadto w sytuacjach, w których instytucje kredytowe zmagają się z dużą akumulacją kredytów zagrożonych oraz z brakiem pracowników lub wiedzy fachowej koniecznych do ich właściwej obsługi, skutecznym rozwiązaniem byłby outsourcing obsługi tych kredytów na rzecz wyspecjalizowanego podmiotu obsługującego kredyty albo przeniesienie umowy o kredyt na nabywcę kredytu, który posiada apetyt na ryzyko oraz wiedzę fachową konieczną do zarządzania takim kredytem.
- (7) Oba przewidziane w niniejszej dyrektywie rozwiązania dla instytucji kredytowych służące rozwiązaniu problemu kredytów zagrożonych wzajemnie się wzmacniają. Krótszy czas egzekucji oraz zwiększenie stóp odzysku, których oczekuje się w związku z wprowadzeniem procedury przyspieszonej egzekucji z zabezpieczenia na drodze pozasądowej, zwiększają wartość kredytu zagrożonego. To z kolei podniosłoby ceny kupna w transakcjach dotyczących kredytów zagrożonych. Kolejnym skutkiem jest to, że sprzedaż kredytów zagrożonych będzie mniej skomplikowana, jeżeli kredyt jest zabezpieczony. Jest to uzasadnione tym, że w transakcji na rynku wtórnym łatwiej jest wycenić zabezpieczony kredyt zagrożony niż kredyt niezabezpieczony, ponieważ wartość zabezpieczenia określa minimalną wartość kredytu zagrożonego. Dzięki bardziej płynnemu i lepiej funkcjonującemu rynkowi wtórnemu kredytów zagrożonych, na którym inwestorzy wykazywaliby większe zainteresowanie kredytami zagrożonymi umożliwiającymi skorzystanie z procedury przyspieszonej egzekucji, pojawiłyby się dodatkowe zachęty dla instytucji kredytowych do uwzględniania przyspieszonej egzekucji z zabezpieczenia na drodze pozasądowej w umowach dotyczących udzielenia nowych kredytów. Ponadto harmonizacja osiągnięta dzięki niniejszej dyrektywie sprzyjałaby pojawieniu się ogólnounijnych inwestorów w zakresie kredytów zagrożonych, co jeszcze bardziej poprawiłoby płynność rynku.
- (8) Chociaż potocznie powszechnie używa się pojęć „pożyczka” i „bank”, dalej stosowane będą bardziej precyzyjne pojęcia prawne – „kredyt” lub „umowa o kredyt” oraz „instytucja kredytowa”. Ponadto pojęcia „bank” i „instytucja kredytowa” obejmują również ich jednostki zależne, chyba że określono inaczej.
- (9) Niniejsza dyrektywa powinna wspierać rozwój wtórnych rynków kredytów zagrożonych w Unii przez usunięcie przeszkód dla przenoszenia kredytów zagrożonych przez instytucje kredytowe na instytucje niekredytowe przy jednoczesnej ochronie praw konsumentów. Wszelkie proponowane środki powinny również uprościć i zharmonizować wymogi dotyczące udzielania zezwoleń dla podmiotów obsługujących kredyty. W niniejszej dyrektywie należy zatem ustanowić ogólnounijne ramy zarówno dla nabywców kredytów, jak i dla podmiotów obsługujących umowy o kredyt sporządzone przez instytucje kredytowe.
- (10) Obecnie jednak nabywcy kredytów i podmioty obsługujące kredyty nie mogą czerpać korzyści płynących z rynku wewnętrznego ze względu na przeszkody wynikające z rozbieżnych przepisów krajowych przy braku specjalnego i spójnego systemu regulacji i nadzoru. Państwa członkowskie mają bardzo różne przepisy dotyczące tego, w jaki sposób instytucje niekredytowe mogą nabywać umowy o kredyt od instytucji

kredytowych. Instytucje niekredytowe nabywające kredyty udzielane przez instytucje kredytowe w niektórych państwach członkowskich nie podlegają regulacjom, podczas gdy w innych mogą podlegać różnym wymaganiom, niekiedy obejmującym wymóg uzyskania zezwolenia na prowadzenie działalności jako instytucja kredytowa. Te różnice wymogów regulacyjnych spowodowały znaczne przeszkody w legalnym transgranicznym nabywaniu kredytów w Unii, głównie poprzez zwiększenie kosztów przestrzegania przepisów w przypadku zamiaru zakupu portfeli kredytowych. W rezultacie nabywcy kredytów prowadzą działalność w ograniczonej liczbie państw członkowskich, co prowadzi do niewielkiej konkurencji na rynku wewnętrznym, ponieważ liczba zainteresowanych nabywców kredytów pozostaje niska. Doprowadziło to do nieefektywnego rynku wtórnego kredytów zagrożonych. Ponadto mające zasadniczo krajowy charakter rynki kredytów zagrożonych mają tendencję do utrzymywania niewielkiego wolumenu.

- (11) Ograniczony udział instytucji niekredytowych prowadzi do małego popytu, słabej konkurencji i niskich cen kupna portfeli umów o kredyt na rynkach wtórnych, co zniechęca instytucje kredytowe do sprzedawania zagrożonych umów o kredyt. W związku z tym istnieje wyraźny unijny interes w rozwoju rynków kredytów udzielanych przez instytucje kredytowe i sprzedawanych instytucjom niekredytowym. Z jednej strony instytucje kredytowe powinny mieć możliwość sprzedaży zagrożonych lub nawet niezagrażonych umów o kredyt w skali całej Unii na wydajnych, konkurencyjnych i przejrzystych rynkach wtórnych. Z drugiej strony ukończenie budowy unii bankowej i unii rynków kapitałowych wymaga podjęcia działań w celu zapobieżenia akumulacji zagrożonych umów o kredyt w bilansach instytucji kredytowych, tak aby instytucje te mogły nadal pełnić swoją rolę polegającą na finansowaniu gospodarki.
- (12) Kredytodawcy powinni być w stanie egzekwować umowy o kredyt i odzyskiwać należne kwoty samodzielnie lub powinni móc powierzyć takie odzyskiwanie innym osobom, które świadczą takie usługi profesjonalnie, a mianowicie podmiotom obsługującym kredyty. Podobnie nabywcy kredytów udzielonych przez instytucje kredytowe często korzystają z usług podmiotów obsługujących kredyty w celu odzyskania należnych kwot, a jednak działalność w zakresie obsługi kredytu nie podlega unijnym ramom prawnym.
- (13) Niektóre państwa członkowskie regulują działalność w zakresie obsługi kredytu, ale w różnym stopniu. Po pierwsze, tylko niektóre państwa członkowskie regulują tę działalność, a te, które to robią, bardzo odmiennie definiują działalność regulowaną. Zwiększone koszty przestrzegania przepisów stanowią przeszkodę w opracowaniu strategii ekspansji w drodze utworzenia dodatkowego przedsiębiorstwa lub transgranicznego świadczenia usług. Po drugie, znaczna liczba państw członkowskich wymaga zezwoleń na niektóre działania podejmowane przez te podmioty obsługujące kredyty. W ramach tych zezwoleń nakłada się różne wymogi i nie przewiduje się możliwości zwiększania skali działalności transgranicznej, co także stanowi przeszkodę w świadczeniu usług transgranicznych. Ponadto w niektórych przypadkach prawo wymaga założenia przedsiębiorstwa lokalnego, co utrudnia korzystanie ze swobody świadczenia usług transgranicznych.
- (14) Podczas gdy podmioty obsługujące kredyty mogą świadczyć swoje usługi instytucjom kredytowym i nabywcom kredytów niebędącym instytucjami kredytowymi, konkurencyjny i zintegrowany rynek dla podmiotów obsługujących kredyty jest powiązany z rozwojem konkurencyjnego i zintegrowanego rynku dla nabywców kredytów. W związku z tym, że nabywcy kredytów często nie mają zdolności do

samodzielnej obsługi kredytu, nie mogą nabywać kredytów od instytucji kredytowych, jeżeli nie mogą zlecić obsługi kredytu innym podmiotom.

- (15) Brak presji konkurencyjnej na rynku zakupu kredytów oraz na rynku obejmującym działalność związaną z obsługą kredytów powoduje, że przedsiębiorstwa obsługujące kredyty obciążają nabywców kredytów wysokimi opłatami za swoje usługi oraz prowadzi do niskich cen na wtórnych rynkach kredytów. Zmniejsza to zachęty dla instytucji kredytowych do zmniejszenia ujętych w ich bilansach wolumenów kredytów zagrożonych.
- (16) W związku z tym konieczne jest podjęcie działań na poziomie Unii w celu uregulowania kwestii pozycji nabywców kredytów i podmiotów obsługujących kredyty w odniesieniu do kredytów pierwotnie udzielonych przez instytucje kredytowe. Na obecnym etapie nie proponuje się objęcia zakresem stosowania dyrektywy kredytów pierwotnie udzielonych przez instytucje niekredytowe lub odzyskiwania długów w ujęciu ogólnym, ponieważ nie ma dowodów na znaczenie makroekonomiczne, nieadekwatne zachęty lub źle funkcjonujące rynki, które uzasadniałyby tak szeroki jej zakres.
- (17) Chociaż celem niniejszej dyrektywy jest wzmocnienie zdolności instytucji kredytowych do radzenia sobie z kredytami, które stały się zagrożone lub w przypadku których istnieje ryzyko, że staną się zagrożone, rynek wtórny kredytów obejmuje zarówno kredyty niezagrożone, jak i kredyty zagrożone. W praktyce na rynku sprzedawane są portfele kredytów, w których skład wchodzi jednocześnie kredyty niezagrożone, kredyty, które mogą stać się zagrożone, i kredyty zagrożone. Portfele te obejmują zarówno zabezpieczone, jak i niezabezpieczone kredyty, które są spłacane przez konsumentów lub przedsiębiorstwa. Jeżeli przepisy dotyczące egzekwowania kredytu różniłyby się w zależności od rodzaju kredytu lub kredytobiorcy, pojawiałyby się dodatkowe koszty związane z tworzeniem pakietów tych portfeli kredytowych na sprzedaż. Przepisy niniejszej dyrektywy mające na celu rozwój rynku wtórnego obejmują kredyty niezagrożone i kredyty zagrożone w celu uniknięcia sytuacji, w której te dodatkowe koszty zniechęcałyby inwestorów do udziału i powodowałyby fragmentację tego rynku. Instytucje kredytowe skorzystają na tym, że będą mieć większą bazę inwestorów i bardziej wydajne podmioty obsługujące kredyty. Podobne korzyści przypadną spółkom zarządzania aktywami, które odgrywają ważną rolę w niektórych państwach członkowskich w sprzedaży zarówno kredytów zagrożonych, jak i niezagrożonych, pochodzących od instytucji kredytowych, które zostały rozwiązane lub zrestrukturyzowane lub w inny sposób odciążyły swoje bilanse z tych kredytów²⁸.
- (18) Znaczenie, jakie prawodawca unijny przywiązuje do ochrony zapewnianej konsumentom w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/17/UE²⁹, dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/48/WE³⁰ oraz w dyrektywie Rady 93/13/EWG³¹ oznacza, że przeniesienie praw kredytodawcy na mocy umowy o kredyt

²⁸ Zob. dokument roboczy służb Komisji SWD(2018) 72 „AMC Blueprint”.

²⁹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/17/UE z dnia 4 lutego 2014 r. w sprawie konsumenckich umów o kredyt związanych z nieruchomościami mieszkalnymi i zmieniająca dyrektywy 2008/48/WE i 2013/36/UE oraz rozporządzenie (UE) nr 1093/2010 (Dz.U. L 60 z 28.2.2014, s. 34).

³⁰ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/48/WE z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie umów o kredyt konsumencki oraz uchylająca dyrektywę Rady 87/102/EWG (Dz.U. L 133 z 22.5.2008, s. 66).

³¹ Dyrektywa Rady 93/13/EWG z dnia 5 kwietnia 1993 r. w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich (Dz.U. L 95 z 21.4.1993, s. 29).

lub samej umowy na nabywcę kredytu nie powinno w żaden sposób wpływać na poziom ochrony przyznanej konsumentowi przez prawo Unii. Nabywcy kredytów i podmioty obsługujące kredyty powinny zatem przestrzegać prawa Unii mającego zastosowanie do pierwotnej umowy o kredyt, a konsument powinien zachować taki sam poziom ochrony, jaki przewidziano w prawie Unii lub określono zgodnie z unijnymi lub krajowymi normami kolizyjnymi, niezależnie od przepisów mających zastosowanie do nabywcy kredytu lub podmiotu obsługującego kredyty.

- (19) Niniejsza dyrektywa nie powinna wpływać na akty prawa Unii dotyczące współpracy sądowej w sprawach cywilnych, w szczególności przepisy w zakresie prawa właściwego dla zobowiązań umownych i przepisy w zakresie jurysdykcji, w tym stosowanie tych aktów i przepisów w indywidualnych przypadkach zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 593/2008³² oraz rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1215/2012³³. Wszyscy kredytodawcy i wszelkie reprezentujące ich osoby są zobowiązane do przestrzegania tych aktów prawa Unii w kontaktach z konsumentami i organami krajowymi, aby zapewnić ochronę praw konsumentów.
- (20) Aby zapewnić wysoki poziom ochrony konsumentów, w prawie unijnym i krajowym przewidziano szereg praw i środków ochronnych związanych z umowami o kredyt przyrzeczony lub udzielony konsumentowi. Te prawa i środki ochronne mają zastosowanie w szczególności do negocjacji i zawarcia umowy o kredyt oraz do jej wykonania lub niewykonania. Dotyczy to zwłaszcza długoterminowych umów o kredyt konsumencki objętych dyrektywą 2014/17/UE, w odniesieniu do prawa konsumenta do pełnego lub częściowego wywiązania się ze swoich zobowiązań na mocy umowy o kredyt przed wygaśnięciem tej umowy lub prawa do bycia informowanym za pomocą europejskiego znormalizowanego arkusza informacyjnego, w stosownych przypadkach, o ewentualnym przeniesieniu umowy o kredyt na nabywcę kredytu. Prawa kredytobiorcy powinny również pozostać niezmienione, jeżeli przeniesienie umowy o kredyt między instytucją kredytową a nabywcą ma formę umowy nowacji.
- (21) Ponadto niniejsza dyrektywa nie ogranicza zakresu stosowania unijnych przepisów dotyczących ochrony konsumentów i w zakresie, w jakim nabywcy kredytów są kwalifikowani jako kredytodawcy zgodnie z przepisami dyrektywy 2014/17/UE i dyrektywy 2008/48/WE, powinni oni podlegać szczególnym obowiązkom określonym odpowiednio w art. 35 dyrektywy 2014/17/UE oraz w art. 20 dyrektywy 2008/48/WE.
- (22) Unijne instytucje kredytowe i ich jednostki zależne podejmują działalność w zakresie obsługi kredytów w ramach swojej zwykłej działalności. Mają one takie same obowiązki zarówno w odniesieniu do kredytów, których same udzieliły, jak i w odniesieniu do kredytów, które nabyły od innej instytucji kredytowej. Ponieważ podlegają one już regulacjom i nadzorowi, stosowanie niniejszej dyrektywy do ich działalności w zakresie obsługi kredytów lub nabywania kredytów oznaczałoby niepotrzebne powielanie kosztów zezwoleń i kosztów przestrzegania przepisów, a zatem nie są one objęte niniejszą dyrektywą.

³² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 593/2008 z dnia 17 czerwca 2008 r. w sprawie prawa właściwego dla zobowiązań umownych (Rzym I), Dz.U. L 177 z 4.7.2008, s. 6.

³³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1215/2012 z dnia 12 grudnia 2012 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych, Dz.U. L 351 z 20.12.2012, s. 1.

- (23) W celu umożliwienia istniejącym nabywcom kredytów i podmiotom obsługującym kredyty dostosowania się do wymogów przepisów krajowych wdrażających niniejszą dyrektywę, a w szczególności w celu umożliwienia podmiotom obsługującym kredyty uzyskania zezwolenia, niniejsza dyrektywa będzie miała zastosowanie wyłącznie do przeniesień umów o kredyt dokonanych po upływie sześciu miesięcy od terminu transpozycji.
- (24) Udzielanie zezwolenia podmiotowi obsługującemu kredyty na świadczenie usług związanych z obsługą kredytów w całej Unii powinno podlegać jednolitemu i zharmonizowanemu zbiorowi warunków, które powinny być w proporcjonalny sposób stosowane przez właściwe organy. W celu uniknięcia ograniczenia ochrony dłużnika lub kredytobiorcy oraz w celu zwiększenia zaufania, warunki przyznawania i utrzymywania zezwolenia na prowadzenie działalności jako podmiot obsługujący kredyty powinny zapewniać, aby podmioty obsługujące kredyty, osoby posiadające znaczny pakiet akcji w podmiocie obsługującym kredyty lub wchodzące w skład zarządu dostawcy usług były nienotowane w rejestrach policyjnych w związku z poważnymi przestępstwami związanymi z przestępstwami przeciwko mieniu, przestępstwami związanymi z działalnością finansową lub z przestępstwami przeciwko integralności cielesnej oraz aby miały dobrą reputację. Podobnie osoby te, a także podmiot obsługujący kredyty nie powinny być objęte postępowaniem upadłościowym lub nie powinny na nich ciążyć uprzednie orzeczenia o upadłości, chyba że zostali oczyszczeni z zarzutów zgodnie z prawem krajowym. Ponadto w celu zapewnienia zgodności z ochroną dłużnika, a także z przepisami dotyczącymi ochrony danych osobowych, konieczne jest stosowanie wymogu, aby ustanowiono odpowiednie zasady zarządzania i mechanizmy kontroli wewnętrznej oraz dokumentowanie i rozpatrywanie skarg i aby podlegały one nadzorowi. Ponadto podmioty obsługujące kredyty powinny być zobowiązane do uczciwego działania z należyтым uwzględnieniem sytuacji finansowej kredytobiorców. W przypadkach, gdy na poziomie krajowym dostępne są usługi doradztwa w zakresie zadłużenia ułatwiające spłatę zadłużenia, podmioty obsługujące kredyty powinny rozważyć skierowanie kredytobiorców do podmiotów świadczących takie usługi.
- (25) W celu uniknięcia długotrwałych procedur i niepewności konieczne jest określenie wymogów dotyczących informacji, które wnioskodawcy muszą przedłożyć, a także rozsądnych terminów na wydanie zezwolenia i okoliczności uzasadniających cofnięcie zezwolenia. W przypadku gdy władze cofają zezwolenie udzielone podmiotowi obsługującemu kredyty, który świadczy usługi w zakresie obsługi kredytów w innych państwach członkowskich, należy poinformować właściwe organy w przyjmującym państwie członkowskim. Podobnie w każdym państwie członkowskim należy ustanowić aktualny internetowy rejestr publiczny, aby zapewnić przejrzystość w odniesieniu do liczby i tożsamości posiadających zezwolenie podmiotów obsługujących kredyty.
- (26) Należy określić, że podmioty obsługujące kredyty są odpowiedzialne za dopilnowanie, aby w przypadku gdy zlecają one swoje działania dostawcom usług obsługi kredytów, nie powodowało to nadmiernego ryzyka operacyjnego lub nieprzestrzegania przez dostawcę usług obsługi kredytów jakiegokolwiek krajowych lub unijnych wymogów prawnych ani nie ograniczało zdolności organu nadzoru regulacyjnego do wykonywania jego obowiązków i ochrony praw kredytobiorcy.
- (27) Biorąc pod uwagę fakt, że kiedy kredytodawca powierza zarządzanie i egzekwowanie umowy o kredyt, przekazuje on swoje prawa i obowiązki, a także bezpośredni kontakt z kredytobiorcą na rzecz podmiotu obsługującego kredyty, ponosząc jednocześnie

w dalszym ciągu ostateczną odpowiedzialność, stosunek między kredytodawcą a podmiotem obsługującym kredyty powinien zostać jasno określony na piśmie, a właściwe organy powinny mieć możliwość sprawdzenia, w jaki sposób taki stosunek został ustalony.

- (28) Aby zapewnić prawo podmiotu obsługującego kredyty do prowadzenia działalności transgranicznej oraz przewidzieć nadzór nad takimi podmiotami, w niniejszej dyrektywie ustanawia się procedurę wykonywania prawa posiadającego zezwolenie podmiotu obsługującego kredyty do prowadzenia działalności transgranicznej. Komunikacja między organami państwa członkowskiego pochodzenia i przyjmującego państwa członkowskiego oraz z podmiotem obsługującym kredyty powinna przebiegać z zachowaniem rozsądnych terminów.
- (29) Do celów skutecznego i wydajnego nadzoru nad podmiotami obsługującymi kredyty na poziomie transgranicznym należy utworzyć specjalne ramy na potrzeby współpracy pomiędzy właściwymi organami państw pochodzenia i państw przyjmujących. Ramy te powinny umożliwiać wymianę informacji, zapewniając jednocześnie ich poufność, kontrole zdalne i kontrole na miejscu, udzielanie wsparcia, powiadamianie o wynikach kontroli i inspekcji oraz o ewentualnych zastosowanych środkach.
- (30) Istotnym warunkiem koniecznym do podjęcia przedmiotowej działalności przez nabywców kredytów i podmioty obsługujące kredyty powinno być posiadanie przez nich dostępu do wszystkich istotnych informacji, w związku z czym państwa członkowskie powinny zapewnić taką możliwość, nie naruszając zarazem unijnych i krajowych przepisów dotyczących ochrony danych.
- (31) Jeżeli instytucja kredytowa przenosi umowę o kredyt, wówczas instytucja ta powinna być zobowiązana do poinformowania organu nadzoru i organu właściwego w zakresie nadzoru nad zgodnością z niniejszą dyrektywą, którym podlega, o głównych cechach przeniesionego portfela kredytowego oraz tożsamości nabywcy, a także, w stosownych przypadkach, jego przedstawiciela w Unii. Taki właściwy organ powinien być zobowiązany do przekazania otrzymanych informacji organom właściwym do sprawowania nadzoru nad nabywcą kredytu oraz właściwemu organowi w państwie, w którym znajduje się siedziba kredytobiorcy. Tego rodzaju wymogi w zakresie przejrzystości umożliwiają zharmonizowane i skuteczne monitorowanie przenoszenia umów o kredyt na terytorium Unii.
- (32) W ramach planu działania przedstawionego przez Radę infrastruktura instytucji kredytowych w zakresie danych zostałaby wzmocniona przez ujednolicenie i normalizację danych dotyczących zagrożonych umów o kredyt. Europejski Urząd Nadzoru Bankowego opracował formularze dotyczące danych, obejmujące informacje na temat ekspozycji kredytowych w portfelu bankowym i umożliwiające potencjalnym nabywcom oszacowanie wartości umów o kredyt i przeprowadzenie analizy *due diligence* tych umów. Stosowanie takich formularzy w odniesieniu do umów o kredyt ograniczyłoby asymetrię informacyjną między potencjalnymi nabywcami a sprzedającymi umowy o kredyt, i tym samym przyczyniłoby się do rozwoju prawidłowo funkcjonujących rynków wtórnych w Unii. EUNB powinien zatem sporządzić wzory danych w formie wykonawczych standardów technicznych, a instytucje kredytowe powinny stosować te standardy, aby ułatwić wycenę sprzedawanych umów o kredyt.
- (33) Zważywszy, że wycena portfela kredytów zagrożonych stanowi skomplikowany i złożony proces, faktycznymi nabywcami na rynkach wtórnych są inwestorzy profesjonalni. Często są nimi fundusze inwestycyjne, instytucje finansowe lub

instytucje kredytowe. Inwestorzy ci nie tworzą nowego kredytu, tylko na własne ryzyko nabywają kredyt już istniejący, w związku z czym ich działanie nie wzbudza obaw związanych z zasadami ostrożnościowymi, a ich ewentualny wkład w ryzyko systemowe jest marginalny. Nie ma zatem powodów do tego, aby wobec tego rodzaju inwestorów stosować wymóg ubiegania się o zezwolenie lub aby określać szczególne warunki, na jakich mogą oni prowadzić tego rodzaju działalność. Ważne jest jednak, aby nadal miały zastosowanie unijne i krajowe zasady ochrony konsumentów, a kredytobiorcy nadal przysługiwały prawa nadane mu w pierwotnej umowie o kredyt.

- (34) Udział nabywców kredytów z państw trzecich może utrudniać konsumentowi z Unii powoływanie się na prawa przysługujące mu na mocy prawa Unii, a organom krajowym – nadzorowanie wykonania umowy o kredyt. Ponadto instytucje kredytowe mogą być niechętne przenoszeniu takich umów o kredyt na rzecz nabywców kredytów z państw trzecich ze względu na wiążące się z tym ryzyko utraty reputacji. Nałożenie na przedstawicieli nabywców kredytu konsumenckiego z państw trzecich obowiązku wyznaczenia instytucji kredytowej lub podmiotu obsługującego kredyty posiadających zezwolenie w Unii na obsługę umowy o kredyt zapewnia utrzymanie tych samych standardów w zakresie praw konsumentów po przeniesieniu umowy o kredyt. Podmiot obsługujący kredyty ma obowiązek przestrzegać mające zastosowanie prawo unijne i krajowe, a organom krajowym w poszczególnych państwach członkowskich należy nadać uprawnienia konieczne do skutecznego nadzoru działalności prowadzonej przez taki podmiot.
- (35) Nabywcy kredytów korzystający z usług świadczonych przez podmioty obsługujące kredyty lub instytucje kredytowe powinni powiadomić o tym właściwe organy, aby umożliwić im sprawowanie nadzoru nad postępowaniem podmiotu obsługującego kredyty względem kredytobiorcy. Nabywcy kredytów mają również obowiązek w odpowiednim czasie powiadomić właściwe organy, których nadzorowi podlegają, jeżeli zaangażują inną instytucję kredytową lub inny podmiot obsługujący kredyty.
- (36) Nabywcy kredytów, którzy bezpośrednio egzekwują postanowienia nabytej umowy o kredyt, powinni przestrzegać w tym zakresie prawa właściwego dla umowy o kredyt, w tym zasad ochrony konsumentów mających zastosowanie do kredytobiorcy. Przepisy krajowe – dotyczące w szczególności wykonywania umów oraz ochrony konsumentów i prawa karnego – nadal mają zastosowanie, a właściwe organy powinny zapewnić przestrzeganie takich przepisów na terytorium państw członkowskich.
- (37) Aby ułatwić egzekwowanie obowiązków określonych w niniejszej dyrektywie, w przypadku nabywcy kredytu, który nie posiada siedziby w Unii, przepisy prawa krajowego wykonujące niniejszą dyrektywę powinny stanowić, że jeżeli dochodzi do przeniesienia umowy o kredyt, nabywca kredytu z państwa trzeciego wyznacza przedstawiciela z siedzibą w Unii, z którym właściwe organy mają się kontaktować oprócz albo zamiast kontaktu z nabywcą kredytu. Przedstawiciel ten odpowiada za spełnienie obowiązków nałożonych na nabywców kredytów w niniejszej dyrektywie.
- (38) Obecnie zatwierdzanie i nadzorowanie podmiotów obsługujących kredyty i nabywców kredytów w państwach członkowskich powierzone jest różnym organom, w związku z czym istotne jest, aby państwa członkowskie wyjaśniły ich rolę i nadały im odpowiednie uprawnienia, szczególnie że mogą występować sytuacje, w których takie organy muszą sprawować nadzór nad podmiotami świadczącymi usługi w innych państwach członkowskich. Aby zapewnić skuteczny i proporcjonalny nadzór w całej Unii, państwa członkowskie powinny nadać właściwym organom uprawnienia

konieczne do wykonywania spoczywających na nich obowiązków wynikających z niniejszej dyrektywy, w tym uprawnienie do uzyskania niezbędnych informacji, badania możliwych naruszeń, rozpatrywania skarg kredytobiorców, nakładania sankcji i podejmowania działań naprawczych, w tym do cofnięcia zezwolenia. W przypadku stosowania tego rodzaju sankcji państwa członkowskie powinny zapewnić, aby właściwe organy stosowały je w sposób proporcjonalny i podawały uzasadnienie podjętych decyzji, które dodatkowo powinny podlegać kontroli sądowej również w przypadkach, w których właściwe organy nie podejmują działania w przewidzianych ramach czasowych.

- (39) W sporządzonym przez Radę „Planie działania na rzecz rozwiązania problemu kredytów zagrożonych w Europie” przedstawiono inicjatywę ustawodawczą na rzecz zwiększenia ochrony wierzycieli zabezpieczonych przez zapewnienie im skuteczniejszych metod odzyskiwania wierzytelności z tytułu kredytów zabezpieczonych w ramach procedury przyspieszonej egzekucji z zabezpieczenia na drodze pozasądowej.
- (40) Mechanizmy przyspieszonej i skutecznej egzekucji na drodze pozasądowej – które umożliwiają wierzycielom zabezpieczonym odzyskanie wierzytelności w drodze egzekucji z zabezpieczenia w przypadku niewywiązania się z zobowiązania przez kredytobiorcę – w niektórych państwach członkowskich nie istnieją, co oznacza, że w państwach tych wierzyciele zabezpieczeni mogą dochodzić wierzytelności z zabezpieczenia jedynie w ramach postępowania sądowego, które może być długotrwałe i kosztowne. Zakres stosowania i skuteczność procedury egzekucji na drodze pozasądowej są różne w poszczególnych państwach członkowskich, w których procedura ta jest dostępna. Z tego względu konieczne jest utworzenie odrębnego wspólnego mechanizmu dostępnego we wszystkich państwach członkowskich. Taki mechanizm nie powinien jednak zastąpić istniejących krajowych środków egzekucyjnych, w tym środków, które nie wymagają uczestnictwa sądów.
- (41) Nieskuteczność procedur egzekucji na drodze pozasądowej w niektórych państwach członkowskich stanowi istotny czynnik odpowiadający za niskie stopy odzysku w przypadku niewywiązania się z zobowiązania z tytułu umów o kredyt zabezpieczony przez kredytobiorców biznesowych. Przewlekłość niektórych z istniejących procedur powoduje ponoszenie dodatkowych kosztów przez wierzycieli zabezpieczonych oraz utratę wartości aktywów stanowiących zabezpieczenie. W państwach członkowskich, w których w odniesieniu do różnych rodzajów zabezpieczenia nie ustanowiono procedur egzekucji na drodze pozasądowej, wierzyciele zabezpieczeni stoją często w obliczu przewlekłego postępowania egzekucyjnego na drodze sądowej.
- (42) Procedury egzekucyjne stosowane w Unii powodują niekiedy brak równych warunków działania dla instytucji kredytowych i przedsiębiorstw na terytorium Unii, jeżeli chodzi o dostęp do kredytu, co w szczególności dotyczy MŚP, które w większym stopniu niż duże przedsiębiorstwa są uzależnione od kredytu bankowego. Różne stopy odzysku w poszczególnych państwach członkowskich powodują różnice w dostępności kredytu bankowego dla MŚP, jako że zdolność udzielania kredytów przez instytucje kredytowe maleje wraz z akumulacją kredytów zagrożonych w ich bilansach, co wynika z wymogów ostrożnościowych i konieczności przydzielania zasobów wewnętrznych do obsługi kredytów zagrożonych. W ten sposób rośnie niepewność co do możliwości egzekwowania zabezpieczenia w innych państwach członkowskich, co może skutkować wzrostem kosztów finansowania zewnętrznego w zależności od miejsca prowadzenia działalności i niezależnie od faktycznej

zdolności kredytowej kredytobiorcy. Należy zatem wprowadzić wspólną nową procedurę w związku z potrzebami jednolitego rynku, unii bankowej i unii rynków kapitałowych oraz zapewnić, aby instytucje kredytowe i przedsiębiorstwa, które posiadają zezwolenie na udzielanie kredytów w ramach zawierania umów o kredyt zabezpieczony we wszystkich państwach członkowskich, były w stanie wyegzekwować postanowienia takich umów dzięki skutecznym i przyspieszonym procedurom egzekucji na drodze pozasądowej.

- (43) Aby chronić konsumentów, umowy o kredyt udzielany konsumentom należy wyłączyć z zakresu stosowania mechanizmu przyspieszonej egzekucji na drodze pozasądowej przewidzianego w niniejszej dyrektywie. Podobnie, aby chronić osoby prowadzące jednoosobową działalność gospodarczą, mechanizm ten nie powinien mieć zastosowania do umów o kredyt, wobec których jako zabezpieczenie ustanowiono nieruchomości będącą siedzibą główną danej osoby prowadzącej jednoosobową działalność gospodarczą.
- (44) Mechanizm przyspieszonej egzekucji z zabezpieczenia na drodze pozasądowej to instrument fakultatywny, który stanowi przedmiot uzgodnień między wierzycielem zabezpieczonym a kredytobiorcą biznesowym, w związku z czym kredytobiorca musi zostać poinformowany o konsekwencjach jego stosowania i warunkach, na jakich kredytodawca może zastosować procedurę przyspieszoną. Dlatego też takie warunki należy określić w drodze pisemnej umowy – lub w formie umowy poświadczonej notarialnie, jeżeli wymaga tego prawo krajowe – między kredytodawcą a kredytobiorcą.
- (45) Aby chronić kredytobiorców biznesowych, należy zapewnić obowiązywanie niezbędnych środków służących zapewnieniu, aby kredytodawcy dawali kredytobiorcom odpowiedni czas na dokonanie płatności, aby uniknąć takiego rodzaju egzekucji.
- (46) W celu zapewnienia, aby mechanizm przyspieszonej egzekucji z zabezpieczenia na drodze pozasądowej stanowił instrument umożliwiający szybkie i skuteczne odzyskanie wartości zabezpieczenia, umowa dotycząca zabezpieczenia zawierana między wierzycielem zabezpieczonym a kredytobiorcą biznesowym powinna zawierać bezpośredni tytuł wykonawczy w formie klauzuli umownej umożliwiającej bezpośrednio wyegzekwowanie zabezpieczenia z zastosowaniem przyspieszonej egzekucji z zabezpieczenia na drodze pozasądowej bez konieczności wydania przez sąd tytułu wykonawczego.
- (47) W państwach członkowskich, które ustanowiły już procedury egzekucji na drodze pozasądowej, takie procedury są powiązane z elementami krajowego prawa cywilnego, handlowego, rzeczowego, prawa dotyczącego niewypłacalności i prawa publicznego, a rodzaj procedury egzekucyjnej, który można zastosować, zależy od rodzaju składnika aktywów stanowiącego zabezpieczenie, przy czym procedury dotyczące nieruchomości często obejmują bardziej rygorystyczne elementy formalne i minimalną kontrolę sądową. Państwa członkowskie powinny zatem dysponować swobodą w wyborze rodzaju procedury egzekucyjnej dostępnej dla wierzycieli zabezpieczonych do celów przedmiotowej przyspieszonej egzekucji z zabezpieczenia na drodze pozasądowej: może to być aukcja publiczna, sprzedaż prywatna lub, zgodnie z niektórymi krajowymi ramami prawnymi, przewłaszczenie składnika aktywów na zabezpieczenie.
- (48) W celu zapewnienia, by wierzyciel zabezpieczony odzyskał wyłącznie kwotę należną od kredytobiorcy biznesowego z tytułu umowy o kredyt, państwa członkowskie

powinny zapewnić, aby wierzyciel zabezpieczony był obowiązany uiścić na rzecz kredytobiorcy biznesowego kwotę stanowiącą wszelką dodatnią różnicę między pozostającą do spłaty kwotą zobowiązania z tytułu umowy o kredyt zabezpieczony a zyskiem ze sprzedaży składnika aktywów (w przypadku aukcji publicznej lub sprzedaży prywatnej) lub, w przypadku przewłaszczenia na zabezpieczenie, różnicę między kwotą pozostałą do spłaty a wyceną środka aktywów dokonaną do celów przewłaszczenia. Jeżeli państwa członkowskie przewidują realizację zabezpieczenia w drodze przewłaszczenia na zabezpieczenie, dodatnia różnica wypłacana na rzecz kredytobiorcy powinna stanowić różnicę między pozostającą do spłaty kwotą zobowiązania z tytułu umowy o kredyt zabezpieczony a wyceną składnika aktywów. Jeżeli tego typu przyspieszona egzekucja prowadzi do odzyskania kwoty mniejszej od pozostającej do spłaty kwoty zobowiązania z tytułu umowy o kredyt zabezpieczony, państwa członkowskie nie powinny uniemożliwiać stronom umowy o kredyt zabezpieczony wyraźnego uzgadniania, że realizacja zabezpieczenia w ramach przyspieszonej egzekucji z zabezpieczenia na drodze pozasądowej wystarcza do spłaty kredytu.

- (49) Państwa członkowskie powinny zapewnić, aby w przypadku gdy umowa o kredyt zabezpieczony – przewidująca stosowanie przyspieszonej egzekucji z zabezpieczenia na drodze pozasądowej określonej w niniejszej dyrektywie – jest przenoszona przez kredytodawcę na osobę trzecią, taka osoba trzecia nabywała prawo do skorzystania z przyspieszonej egzekucji z zabezpieczenia na drodze pozasądowej na warunkach przysługujących wierzycielowi zabezpieczonemu.
- (50) W celu zapewnienia spójności z przepisami dotyczącymi postępowania przedupadłościowego i upadłościowego państwa członkowskie powinny zapewnić, aby w sytuacji, w której wobec kredytobiorcy biznesowego wszczęte zostaje zapobiegawcze postępowanie restrukturyzacyjne, przewidziane we wniosku w sprawie dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczącej restrukturyzacji zapobiegawczej i drugiej szansy³⁴, realizacja zabezpieczenia w ramach przyspieszonej egzekucji z zabezpieczenia na drodze pozasądowej podlega wstrzymaniu czynności egzekucyjnych w indywidualnym przypadku zgodnie z mającym zastosowanie prawem krajowym transponującym tę dyrektywę. W przypadku każdego postępowania upadłościowego wszczętego wobec kredytobiorcy biznesowego realizacja zabezpieczenia w ramach przyspieszonej egzekucji z zabezpieczenia na drodze pozasądowej również powinna podlegać wstrzymaniu czynności egzekucyjnych w indywidualnym przypadku zgodnie z mającym zastosowanie prawem krajowym. Kwestię, czy wierzyciele zabezpieczeni posiadają preferencyjny dostęp do zabezpieczenia w ramach przedmiotowego przyspieszonego mechanizmu, nawet po wszczęciu postępowania upadłościowego, należy rozstrzygać na podstawie prawa krajowego.
- (51) Ze względu na ograniczoną dostępność danych dotyczących liczby procedur pozasądowych wszczętych przez instytucje kredytowe w celu odzyskania wartości zabezpieczenia w związku z niewywiązaniem się z zobowiązania przez kredytobiorcę, właściwe organy krajowe nadzorujące instytucje kredytowe powinny być obowiązane do gromadzenia informacji na temat liczby umów o kredyt zabezpieczony egzekwowanych w ramach przyspieszonej egzekucji z zabezpieczenia na drodze

³⁴

Wniosek w sprawie dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczącej ram prawnych restrukturyzacji zapobiegawczej, drugiej szansy i środków zwiększających skuteczność postępowań restrukturyzacyjnych, upadłościowych i w zakresie umorzenia oraz zmieniającej dyrektywę 2012/30/UE, COM(2016) 723 final z 22.11.2016.

pozasądowej oraz ram czasowych takich egzekucji. Aby lepiej poznać skuteczność realizacji przyspieszonej egzekucji z zabezpieczenia na drodze pozasądowej w Unii, państwa członkowskie powinny przedstawiać Komisji roczne dane statystyczne dotyczące tych kwestii, przy czym po raz pierwszy powinny przedstawić takie dane po upływie roku od daty rozpoczęcia stosowania niniejszej dyrektywy.

- (52) Bez uszczerbku dla obowiązków przedumownych przewidzianych w dyrektywie 2014/17/UE, dyrektywie 2008/48/WE i dyrektywie 93/13/EWG oraz w celu zapewnienia wysokiego poziomu ochrony konsumentów konsumentowi należy przedstawić – w odpowiednim czasie i przed wprowadzeniem jakichkolwiek zmian w warunkach umowy o kredyt – przejrzysty i pełny wykaz wszystkich takich zmian, terminy ich wdrożenia i niezbędne szczegóły oraz nazwę i adres organu krajowego, do którego konsument może wnieść skargę.
- (53) Zważywszy, że wyniki rynków wtórnych kredytu w dużym stopniu będą zależały od dobrej reputacji zaangażowanych podmiotów, podmioty obsługujące kredyty powinny ustanowić skuteczny mechanizm na potrzeby rozpatrywania skarg wnoszonych przez kredytobiorców. Państwa członkowskie powinny zapewnić, aby organy właściwe w sprawie nadzoru nad nabywcami kredytów i podmiotami obsługującymi kredyty miały do dyspozycji skuteczne i łatwo dostępne procedury w zakresie rozpatrywania skarg wnoszonych przez kredytobiorców.
- (54) Do przetwarzania danych osobowych do celów niniejszej dyrektywy zastosowanie mają przepisy zarówno rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679³⁵, jak i rozporządzenia (WE) nr 45/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady³⁶. W przypadku przetwarzania danych osobowych do celów niniejszej dyrektywy należy w szczególności określić dokładny cel takiego przetwarzania, przywołać stosowną podstawę prawną, spełnić stosowne wymogi dotyczące bezpieczeństwa ustanowione w rozporządzeniu (UE) 2016/679, a także przestrzegać zasad konieczności, proporcjonalności, celowości oraz proporcjonalnego okresu zatrzymywania danych. Ponadto uwzględnienie ochrony danych osobowych już w fazie projektowania i domyślna ochrona danych powinny być wbudowane we wszystkie systemy przetwarzania danych opracowywane i stosowane w ramach niniejszej dyrektywy. Podobnie zgodność z przepisami dotyczącymi ochrony danych osobowych określonymi w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 oraz krajowymi przepisami dotyczącymi ochrony danych wykonującymi przepisy unijne należy zapewnić w przypadku współpracy administracyjnej właściwych organów państw członkowskich i wzajemnej pomocy udzielanej sobie przez te organy.
- (55) W celu zapewnienia, aby poziom ochrony konsumenta nie zmienił się w sytuacji, w której prawa kredytodawcy wynikające z umowy o kredyt hipoteczny lub sama taka umowa zostają przeniesione na osobę trzecią, należy wprowadzić zmianę do dyrektywy 2014/17/UE tak, aby stanowiła ona, że w przypadku przeniesienia kredytu objętego zakresem stosowania tej dyrektywy konsument ma prawo powoływać się

³⁵ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1).

³⁶ Rozporządzenie (WE) nr 45/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2000 r. o ochronie osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje i organy wspólnotowe i o swobodnym przepływie takich danych (Dz.U. L 8 z 12.1.2001, s. 1).

wobec nabywcy kredytu na wszelkie uprawnienia, jakie przysługiwały mu względem pierwotnego kredytodawcy, oraz ma prawo zostać poinformowanym o przeniesieniu.

- (56) Zgodnie ze wspólną deklaracją polityczną z dnia 28 września 2011 r. państw członkowskich i Komisji dotyczącą dokumentów wyjaśniających państwa członkowskie zobowiązały się do złożenia, w uzasadnionych przypadkach, wraz z powiadomieniem o środkach transpozycji, jednego lub więcej dokumentów wyjaśniających związku między elementami dyrektywy a odpowiadającymi im częściami krajowych instrumentów transpozycyjnych. W odniesieniu do niniejszej dyrektywy ustawodawca uznaje, że przekazanie takich dokumentów jest uzasadnione,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Tytuł I

Przedmiot, zakres stosowania i definicje

Artykuł 1

Przedmiot

Niniejsza dyrektywa ustanawia wspólne ramy i wymogi dotyczące:

- a) podmiotów obsługujących kredyty, działających w imieniu instytucji kredytowej lub nabywcy kredytu w związku z umową o kredyt sporządzoną przez instytucję kredytową lub przez jej jednostki zależne;
- b) nabywców kredytów kupujących umowę o kredyt sporządzoną przez instytucję kredytową lub przez jej jednostki zależne;
- c) dodatkowego wspólnego mechanizmu przyspieszonej egzekucji z zabezpieczenia na drodze pozasądowej w odniesieniu do umów o kredyt zabezpieczony, do celów których ustanowiono zabezpieczenie, zawieranych między kredytodawcami a kredytobiorcami biznesowymi.

Artykuł 2

Zakres stosowania

1. Art. 3–22 i 34–43 niniejszej dyrektywy mają zastosowanie do:
 - a) podmiotu obsługującego kredyty w związku z umową o kredyt sporządzoną przez instytucję kredytową z siedzibą w Unii lub przez jej jednostki zależne z siedzibą w Unii, który to podmiot działa w imieniu kredytodawcy zgodnie z mającym zastosowanie prawem unijnym lub krajowym;
 - b) nabywcy kredytu w związku z umową o kredyt sporządzoną przez instytucję kredytową z siedzibą w Unii lub przez jej jednostki zależne z siedzibą w Unii, w odniesieniu do której to umowy nabywca kredytu przejmuje wynikające z niej zobowiązania kredytodawcy zgodnie z mającym zastosowanie prawem unijnym i krajowym.
2. Art. 3, 23–33 i 39–43 niniejszej dyrektywy mają zastosowanie do umów o kredyt zabezpieczony zawartych między kredytodawcami a kredytobiorcami biznesowymi i zabezpieczonych dowolnymi nieruchomościami i rzeczami ruchomymi, które

stanowią własność danego kredytobiorcy biznesowego i które zostały ustanowione jako zabezpieczenie na rzecz kredytodawcy w celu zagwarantowania spłaty należności wynikających z zawartej umowy o kredyt zabezpieczony.

3. Niniejsza dyrektywa nie wywiera wpływu na ochronę przyznaną konsumentom na podstawie dyrektywy 2014/17/UE, dyrektywy 2008/48/WE, dyrektywy Rady 93/13/EWG oraz przepisów krajowych transponujących te dyrektywy, jeżeli chodzi o umowy o kredyt objęte zakresem stosowania niniejszej dyrektywy.
4. Art. 3–22 i 34–43 niniejszej dyrektywy nie mają zastosowania do:
 - a) obsługi umowy o kredyt prowadzonej przez instytucję kredytową z siedzibą w Unii lub przez jej jednostki zależne z siedzibą w Unii;
 - b) obsługi umowy o kredyt, która nie została sporządzona przez instytucję kredytową z siedzibą w Unii lub przez jej jednostki zależne z siedzibą w Unii, z wyjątkiem sytuacji, w której sporządzona umowa o kredyt zostaje zastąpiona umową o kredyt sporządzoną przez taką instytucję lub przez jej jednostki zależne;
 - c) zakupu umowy o kredyt przez instytucję kredytową z siedzibą w Unii lub przez jej jednostki zależne z siedzibą w Unii;
 - d) przenoszenia umów o kredyt, które miało miejsce przed dniem, o którym mowa w art. 41 ust. 2 akapit drugi.
5. Art. 3, 23–33 i 34–43 niniejszej dyrektywy nie mają zastosowania do:
 - a) umów o kredyt zabezpieczony zawartych między kredytodawcami a kredytobiorcami będącymi konsumentami zgodnie z definicją zawartą w art. 3 lit. a) dyrektywy 2008/48/WE;
 - b) umów o kredyt zabezpieczony zawartych między kredytodawcami a kredytobiorcami biznesowymi będącymi organizacją niedochodową;
 - c) umów o kredyt zabezpieczony zawartych między kredytodawcami a kredytobiorcami biznesowymi, jeżeli przedstawione zabezpieczenia należą do następujących kategorii:
 - (i) uzgodnienia dotyczące zabezpieczeń finansowych zgodnie z definicją zawartą w art. 2 ust. 1 lit. a) dyrektywy 2002/47/WE³⁷;
 - (ii) nieruchomości mieszkalna stanowiąca główne miejsce zamieszkania kredytobiorcy biznesowego.

Artykuł 3

Definicje

Do celów niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje:

- 1) „instytucja kredytowa” oznacza instytucję kredytową zgodnie z definicją zawartą w art. 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia (UE) nr 575/2013³⁸;

³⁷

Dyrektywa 2002/47/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6 czerwca 2002 r. w sprawie uzgodnień dotyczących zabezpieczeń finansowych (Dz.U. L 168 z 27.6.2002, s. 43).

- 2) „kredytodawca” oznacza instytucję kredytową lub dowolną osobę prawną, która udzieliła kredytu w ramach wykonywanej przez siebie działalności handlowej, gospodarczej lub zawodowej, lub nabywcę kredytu;
- 3) „kredytobiorca” oznacza osobę fizyczną lub prawną, która zawarła umowę o kredyt z kredytodawcą;
- 4) „kredytobiorca biznesowy” oznacza osobę fizyczną lub prawną inną niż konsument, która zawarła umowę o kredyt z kredytodawcą;
- 5) „umowa o kredyt” oznacza umowę w postaci, w której została pierwotnie sporządzona, zmieniona lub zastąpiona, na mocy której kredytodawca udziela kredytu lub daje przyrzeczenie udzielenia kredytu w formie płatności odroczonej, pożyczki lub innej podobnej usługi finansowej;
- 6) „umowa o kredyt zabezpieczony” oznacza umowę o kredyt zawartą przez instytucję kredytową lub inne przedsiębiorstwo posiadające zezwolenie na udzielanie kredytów, do celów której ustanowiono zabezpieczenie w jednej z następujących form:
 - a) hipoteka, inne formy zastawu lub inne porównywalne prawo do zabezpieczenia powszechnie stosowane w państwie członkowskim w odniesieniu do nieruchomości;
 - b) wszelkie formy zastawu lub inne porównywalne prawo do zabezpieczenia powszechnie stosowane w państwie członkowskim w odniesieniu do rzeczy ruchomych;
- 7) „nabywca kredytu” oznacza dowolną osobę fizyczną lub prawną inną niż instytucja kredytowa lub jednostka zależna instytucji kredytowej, która to osoba nabywa umowę o kredyt w ramach wykonywanej przez siebie działalności handlowej, gospodarczej lub zawodowej;
- 8) „podmiot obsługujący kredyty” oznacza dowolną osobę fizyczną lub prawną inną niż instytucja kredytowa lub jej jednostki zależne, która to osoba wykonuje co najmniej jedno z następujących działań w imieniu kredytodawcy:
 - a) monitoruje wykonanie umowy o kredyt;
 - b) gromadzi informacje na temat statusu umowy o kredyt, kredytobiorcy i ewentualnego zabezpieczenia ustanowionego do celów zabezpieczenia danej umowy o kredyt oraz zarządza tymi informacjami;
 - c) informuje kredytobiorcę o wszelkich zmianach stóp procentowych, opłat lub płatności należnych na podstawie umowy o kredyt;
 - d) egzekwuje prawa i obowiązki wynikające z umowy o kredyt w imieniu kredytodawcy, w tym zarządza spłatami;
 - e) renegocjuje warunki umowy o kredyt z kredytobiorcami, jeżeli nie są oni „pośrednikiem kredytowym” zgodnie z definicją zawartą w art. 4 pkt 5 dyrektywy 2014/17/UE lub art. 3 lit. f) dyrektywy 2008/48/WE;
 - f) rozpatruje skargi kredytobiorców;

- 9) „państwo członkowskie pochodzenia” oznacza państwo członkowskie, w którym dany podmiot obsługujący kredyty ma siedzibę lub miejsce zamieszkania;
- 10) „przyjmujące państwo członkowskie” oznacza państwo członkowskie, inne niż państwo członkowskie pochodzenia, w którym podmiot obsługujący kredyty ma oddział, wyznaczył swojego przedstawiciela lub w którym świadczy usługi;
- 11) „konsument” oznacza konsumenta zgodnie z definicją zawartą w art. 3 lit. a) dyrektywy 2008/48/WE.

Tytuł II

Podmioty obsługujące kredyty

Rozdział I

Udzielanie zezwoleń podmiotom obsługującym kredyty

Artykuł 4

Wymogi ogólne

1. Państwa członkowskie wymagają, aby podmiot obsługujący kredyty uzyskał zezwolenie w państwie członkowskim pochodzenia, zanim rozpocznie prowadzenie działalności na jego terytorium, zgodnie z wymogami określonymi w przepisach krajowych transponujących niniejszą dyrektywę.
2. Państwa członkowskie przekazują uprawnienia do udzielania takich zezwoleń właściwym organom wyznaczonym na mocy art. 20 ust. 3.

Artykuł 5

Wymogi dotyczące udzielenia zezwolenia

1. Państwa członkowskie określają następujące wymogi dotyczące udzielenia zezwolenia, o którym mowa w art. 4 ust. 1:
 - a) wnioskodawca jest obywatelem Unii lub osobą prawną, o której mowa w art. 54 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej;
 - b) w przypadku wnioskodawcy będącego osobą prawną członkowie organu zarządzającego lub administracyjnego wnioskodawcy i osoby posiadające znaczny pakiet akcji wnioskodawcy, w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 36 rozporządzenia (UE) nr 575/2013, lub w przypadku wnioskodawcy będącego osobą fizyczną – sam wnioskodawca, posiadają następujące cechy:
 - (i) cieszą się wystarczająco nieposzlakowaną opinią;
 - (ii) nie są notowani w rejestrach policyjnych ani innych odpowiednikach krajowych w związku z poważnymi przestępstwami przeciwko mieniu, poważnymi przestępstwami związanymi z działalnością finansową lub poważnym przestępstwem naruszenia integralności cielesnej;

- (iii) obecnie nie jest prowadzone wobec nich żadne postępowanie upadłościowe ani nie została ogłoszona ich upadłość w przeszłości, chyba że przywrócono im odpowiednie prawa zgodnie z prawem krajowym;
 - c) wnioskodawca wprowadził odpowiednie zasady zarządzania i mechanizmy kontroli wewnętrznej, które zapewniają poszanowanie praw kredytobiorcy i zgodność z przepisami dotyczącymi ochrony danych osobowych zgodnie z przepisami regulującymi daną umowę o kredyt;
 - d) wnioskodawca stosuje odpowiednią politykę zapewniającą sprawiedliwe traktowanie kredytobiorców z dołożeniem należytej staranności, w tym przez uwzględnianie ich sytuacji finansowej i, w miarę możliwości, konieczności skierowania takich kredytobiorców do służb doradztwa w zakresie zadłużenia lub służb socjalnych;
 - e) wnioskodawca stosuje odpowiednie, specjalne procedury wewnętrzne zapewniające dokumentowanie i rozpatrywanie skarg kredytobiorców.
2. Właściwe organy państwa członkowskiego pochodzenia odmawiają udzielenia zezwolenia, o którym mowa w art. 4 ust. 1, jeżeli wnioskodawca nie spełnia wymogów określonych w ust. 1.

Artykuł 6

Procedura udzielania lub odmowy udzielenia zezwolenia

1. Państwa członkowskie ustanawiają procedurę udzielania zezwolenia podmiotom obsługującym kredyty, która umożliwi wnioskodawcy złożenie wniosku wraz ze wszystkimi informacjami niezbędnymi właściwym organom państwa członkowskiego pochodzenia do zweryfikowania, czy wnioskodawca spełnia wszystkie warunki określone w środkach krajowych transponujących art. 5 ust. 1.
2. Do wniosku o udzielenie zezwolenia, o którym mowa w ust. 1, dołącza się następujące informacje:
- a) dowody potwierdzające status prawny wnioskodawcy i, w stosownych przypadkach, akt założycielski wnioskodawcy;
 - b) adres siedziby głównej lub siedziby statutowej wnioskodawcy;
 - c) tożsamość członków organu zarządzającego lub administracyjnego wnioskodawcy i osób posiadających znaczny pakiet akcji wnioskodawcy w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 36 rozporządzenia (UE) nr 575/2013;
 - d) dowody potwierdzające, że wnioskodawca i osoby, o których mowa w niniejszym ustępie lit. c), spełniają warunki określone w art. 5 ust. 1 lit. b);
 - e) dowody potwierdzające istnienie zasad zarządzania i mechanizmów kontroli wewnętrznej, o których mowa w art. 5 ust. 1 lit. c);
 - f) dowody potwierdzające istnienie polityki, o której mowa w art. 5 ust. 1 lit. d);
 - g) dowody potwierdzające istnienie procedur wewnętrznych, o których mowa w art. 5 ust. 1 lit. e);
 - h) ewentualną umowę outsourcingu, o której mowa w art. 10 ust. 1.

3. Państwa członkowskie zapewniają, aby właściwe organy państwa członkowskiego pochodzenia w ciągu 20 dni roboczych od otrzymania wniosku o udzielenie zezwolenia sprawdzały, czy wniosek jest kompletny. Jeżeli wniosek zostanie uznany za niekompletny, właściwe organy wyznaczają termin, w którym wnioskodawca ma przedłożyć wszelkie dalsze dodatkowe informacje, i powiadamiają wnioskodawcę, gdy uznają wniosek za kompletny.
4. Państwa członkowskie zapewniają, aby właściwe organy państwa członkowskiego pochodzenia w ciągu 30 dni roboczych od daty otrzymania kompletnego wniosku sprawdzały, czy wnioskodawca zachowuje zgodność z przepisami krajowymi transponującymi niniejszą dyrektywę. Po zakończeniu takiej oceny właściwe organy przyjmują w pełni uzasadnioną decyzję o udzieleniu albo odmowie udzielenia zezwolenia, o której to decyzji wnioskodawca zostaje powiadomiony w ciągu pięciu dni roboczych.
5. Państwa członkowskie zapewniają, aby wnioskodawcy przysługiwało prawo odwołania się do sądu, w przypadku gdy właściwe organy państwa członkowskiego pochodzenia podejmą decyzję odmowną w sprawie wniosku o udzielenie zezwolenia na podstawie art. 5 ust. 2 lub gdy właściwe organy nie podejmą żadnej decyzji w sprawie wniosku o udzielenie zezwolenia w terminie sześciu miesięcy od daty złożenia kompletnego wniosku.

Artykuł 7

Cofnięcie zezwolenia

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby właściwe organy państwa członkowskiego pochodzenia mogły cofnąć zezwolenie udzielone podmiotowi obsługującemu kredyty, w przypadku gdy taki podmiot obsługujący kredyty:
 - a) nie skorzysta z zezwolenia w ciągu 12 miesięcy od jego udzielenia;
 - b) wyraźnie zrzeknie się zezwolenia;
 - c) nie prowadzi działalności podmiotu obsługującego kredyty od ponad sześciu miesięcy;
 - d) uzyskał zezwolenie za pomocą złożenia fałszywych oświadczeń lub w jakikolwiek inny sposób sprzeczny z prawem;
 - e) nie spełnia już warunków określonych w art. 5 ust. 1;
 - f) dopuści się poważnego naruszenia mających zastosowanie przepisów, w tym przepisów prawa krajowego transponujących niniejszą dyrektywę.
2. W przypadku cofnięcia zezwolenia zgodnie z ust. 1 państwa członkowskie zapewniają, aby właściwe organy państwa członkowskiego pochodzenia niezwłocznie poinformowały właściwe organy w przyjmujących państwach członkowskich, jeżeli podmiot obsługujący kredyty świadczy usługi zgodnie z art. 11.

Artykuł 8

Rejestr posiadających zezwolenie podmiotów obsługujących kredyty

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby właściwe organy ustanowiły i prowadziły krajowy rejestr wszystkich podmiotów obsługujących kredyty posiadających zezwolenie na świadczenie usług na ich terytorium, w tym podmiotów obsługujących kredyty świadczących usługi zgodnie z art. 11.
2. Rejestr jest publicznie dostępny za pośrednictwem internetu i systematycznie aktualizowany.
3. W przypadku cofnięcia zezwolenia właściwe organy niezwłocznie aktualizują rejestr.

Artykuł 9

Stosunek umowny między podmiotem obsługującym kredyty a kredytodawcą

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby podmiot obsługujący kredyty świadczył usługi związane z zarządzaniem umową o kredyt i jej egzekwowaniem na podstawie pisemnej umowy z kredytodawcą.
2. Umowa, o której mowa w ust. 1, zawiera:
 - a) szczegółowy opis działań w zakresie obsługi kredytów wykonywanych przez podmiot obsługujący kredyty;
 - b) poziom wynagrodzenia podmiotu obsługującego kredyty lub sposób obliczenia tego wynagrodzenia;
 - c) zakres, w jakim podmiot obsługujący kredyty może reprezentować kredytodawcę wobec kredytobiorcy;
 - d) zobowiązanie stron do przestrzegania prawa unijnego i krajowego właściwego dla umowy o kredyt, w tym w zakresie ochrony konsumentów.
3. Państwa członkowskie zapewniają, aby przez co najmniej 10 lat od daty zawarcia umowy, o której mowa w ust. 1, podmiot obsługujący kredyty prowadził i przechowywał dokumentację obejmującą:
 - a) całą korespondencją prowadzoną zarówno z kredytodawcą, jak i z kredytobiorcą;
 - b) wszystkie instrukcje otrzymane od kredytodawcy w odniesieniu do każdej umowy o kredyt, którą zarządza i którą egzekwuje w imieniu tego kredytodawcy.
4. Państwa członkowskie zapewniają, aby podmiot obsługujący kredyty udostępniał dokumentację, o której mowa w ust. 3, właściwym organom na żądanie.

Artykuł 10

Stosowanie outsourcingu przez podmiot obsługujący kredyty

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby podmiot obsługujący kredyty, który zleca wykonanie działań, które normalnie sam by wykonał, osobie trzeciej („dostawcy usług obsługi kredytów”), pozostawał w pełni odpowiedzialny za spełnienie wszystkich obowiązków wynikających z przepisów krajowych transponujących niniejszą dyrektywę. Outsourcing takich działań w zakresie obsługi kredytów podlega następującym warunkom:

- a) zawarcie pisemnej umowy outsourcingu między podmiotem obsługującym kredyty a dostawcą usług obsługi kredytów, na mocy której dostawca usług obsługi kredytów jest obowiązany do przestrzegania odpowiednich przepisów prawa unijnego lub krajowego właściwego dla umowy o kredyt;
 - b) zakaz przenoszenia obowiązków nałożonych niniejszą dyrektywą na podmioty obsługujące kredyty;
 - c) nie następuje zmiana stosunku umownego i obowiązków umownych spoczywających na podmiocie obsługującym kredyty wobec jego klientów;
 - d) outsourcing pozostaje bez wpływu na warunki udzielenia zezwolenia podmiotowi obsługującemu kredyty określone w art. 5 ust. 1;
 - e) outsourcing na rzecz dostawcy usług obsługi kredytów nie uniemożliwia właściwym organom sprawowania nadzoru nad podmiotem obsługującym kredyty zgodnie z art. 12 i 20;
 - f) podmiot obsługujący kredyty ma bezpośredni dostęp do wszystkich odpowiednich informacji dotyczących usług zleconych dostawcy usług obsługi kredytów na zasadzie outsourcingu;
 - g) podmiot obsługujący kredyty zachowuje wiedzę ekspercką i zasoby, tak aby był w stanie wykonywać działania objęte outsourcingiem po rozwiązaniu umowy outsourcingu.
2. Państwa członkowskie zapewniają, aby przez co najmniej 10 lat od daty zawarcia umowy, o której mowa w ust. 1, podmiot obsługujący kredyty prowadził i przechowywał dokumentację obejmującą wszystkie instrukcje przekazane dostawcy usług obsługi kredytów.
3. Państwa członkowskie zapewniają, aby podmiot obsługujący kredyty i dostawca usług obsługi kredytów udostępniali informacje, o których mowa w ust. 2, właściwym organom na żądanie.

Rozdział II

Transgraniczna obsługa kredytów

Artykuł 11

Swoboda prowadzenia działalności w zakresie obsługi kredytów w przyjmującym państwie członkowskim

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby po uzyskaniu zezwolenia zgodnie z art. 5 w państwie członkowskim pochodzenia podmiot obsługujący kredyty miał prawo świadczyć w Unii usługi, które są objęte zakresem tego zezwolenia.
2. Państwa członkowskie zapewniają, aby podmiot obsługujący kredyty posiadający zezwolenie zgodnie z art. 5 w państwie członkowskim pochodzenia, który zamierza świadczyć usługi w przyjmującym państwie członkowskim, przekazywał właściwemu organowi państwa członkowskiego pochodzenia następujące informacje:
- a) wskazanie przyjmującego państwa członkowskiego, w którym podmiot obsługujący kredyty zamierza świadczyć usługi;

- b) w stosownych przypadkach adres oddziału, którego siedziba znajduje się na terytorium przyjmującego państwa członkowskiego;
 - c) w stosownych przypadkach tożsamość i adres przedstawiciela wyznaczonego w przyjmującym państwie członkowskim;
 - d) tożsamość osób odpowiedzialnych za zarządzanie prowadzeniem działalności w zakresie obsługi kredytów w przyjmującym państwie członkowskim;
 - e) w stosownych przypadkach szczegóły dotyczące działań podjętych w celu dostosowania procedur wewnętrznych, zasad zarządzania i mechanizmów kontroli wewnętrznej, aby zapewnić zgodność z przepisami właściwymi dla umowy o kredyt.
3. Właściwe organy państwa członkowskiego pochodzenia, w terminie 30 dni roboczych od otrzymania informacji, o których mowa w ust. 2, przekazują te informacje właściwym organom przyjmującego państwa członkowskiego, które niezwłocznie potwierdzają ich odbiór. Właściwe organy państwa członkowskiego pochodzenia informują następnie podmiot obsługujący kredyty o otrzymaniu takiego potwierdzenia odbioru.
4. Państwa członkowskie zapewniają, aby podmiotowi obsługującemu kredyty przysługiwało prawo odwołania się do sądu, w przypadku gdy właściwe organy państwa członkowskiego pochodzenia nie przekażą tych informacji.
5. Państwa członkowskie zapewniają, aby po przekazaniu informacji, o których mowa w ust. 2, przez właściwe organy państwa członkowskiego pochodzenia podmiot obsługujący kredyty mógł rozpocząć świadczenie usług w przyjmującym państwie członkowskich od wcześniejszej z poniższych dat:
- a) od daty otrzymania zawiadomienia od właściwych organów przyjmującego państwa członkowskiego, w którym organy te potwierdzają otrzymanie informacji, o których mowa w ust. 3;
 - b) w przypadku nieotrzymania zawiadomienia, o którym mowa w lit. a) – po upływie dwóch miesięcy od daty przekazania informacji, o których mowa w ust. 3.
6. Państwa członkowskie zapewniają, aby podmiot obsługujący kredyty poinformował właściwy organ państwa członkowskiego pochodzenia o zmianie, która nastąpiła po przekazaniu informacji zgodnie z ust. 3, w drodze procedury określonej w ust. 3–5.
7. Państwa członkowskie zapewniają, aby właściwe organy przyjmującego państwa członkowskiego wprowadzały do rejestru, o którym mowa w art. 8, dane podmiotów obsługujących kredyty posiadających zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie obsługi kredytów na terytorium tego państwa oraz dane dotyczące państwa członkowskiego pochodzenia.

Artykuł 12

Nadzór nad podmiotami obsługującymi kredyty świadczącymi usługi transgraniczne

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby właściwe organy państwa członkowskiego pochodzenia dokonywały przeglądu i oceny kwestii, czy podmiot obsługujący kredyty, który świadczy usługi w przyjmującym państwie członkowskim, stale spełnia wymogi określone w niniejszej dyrektywie.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby właściwe organy państwa członkowskiego pochodzenia były uprawnione do nadzorowania podmiotów obsługujących kredyty, prowadzenia dochodzeń w ich sprawie, nakładania na nie sankcji lub kar administracyjnych i podejmowania w stosunku do nich działań naprawczych, w odniesieniu do ich działalności prowadzonej w przyjmującym państwie członkowskim.
3. Państwa członkowskie zapewniają, aby właściwe organy państwa członkowskiego pochodzenia informowały właściwe organy przyjmującego państwa członkowskiego o środkach zastosowanych wobec podmiotu obsługującego kredyty.
4. Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku gdy podmiot obsługujący kredyty, który ma miejsce zamieszkania lub siedzibę w państwie członkowskim pochodzenia, utworzył oddział lub wyznaczył przedstawiciela w przyjmującym państwie członkowskim, właściwe organy państwa członkowskiego pochodzenia i właściwe organy przyjmującego państwa członkowskiego ściśle współpracowały w wykonywaniu swych funkcji i obowiązków przewidzianych w niniejszej dyrektywie, w szczególności przy przeprowadzaniu w takim oddziale lub wobec takiego przedstawiciela inspekcji, dochodzeń i kontroli na miejscu.
5. Państwa członkowskie zapewniają, aby w ramach wykonywania swoich funkcji i obowiązków przewidzianych w niniejszej dyrektywie właściwe organy państwa członkowskiego pochodzenia zwracały się do właściwych organów przyjmującego państwa członkowskiego o pomoc w przeprowadzeniu kontroli na miejscu w oddziale utworzonym na terytorium przyjmującego państwa członkowskiego lub wobec przedstawiciela wyznaczonego na terytorium przyjmującego państwa członkowskiego.
6. Państwa członkowskie zapewniają również, aby właściwe organy przyjmującego państwa członkowskiego były uprawnione do podejmowania decyzji w sprawie najodpowiedniejszych środków, jakie należy zastosować w każdym poszczególnym przypadku, aby zareagować na wniosek o pomoc ze strony właściwych organów państwa członkowskiego pochodzenia.
7. Jeżeli właściwe organy przyjmującego państwa członkowskiego podejmą decyzję o przeprowadzeniu kontroli na miejscu w imieniu właściwych organów państwa członkowskiego pochodzenia, wówczas powiadamiają one niezwłocznie właściwe organy państwa członkowskiego pochodzenia o wynikach takich kontroli.
8. Właściwe organy przyjmującego państwa członkowskiego mogą z własnej inicjatywy prowadzić inspekcje, kontrole, i dochodzenia obejmujące działalność w zakresie obsługi kredytów prowadzoną na terytorium ich państwa przez podmiot obsługujący kredyty posiadający zezwolenie w państwie członkowskim pochodzenia. Właściwe organy przyjmującego państwa członkowskiego niezwłocznie przedstawiają wyniki takich inspekcji, kontroli i dochodzeń właściwym organom państwa członkowskiego pochodzenia.
9. Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku gdy właściwe organy przyjmującego państwa członkowskiego dysponują dowodami na to, że podmiot obsługujący kredyty świadczący usługi na terytorium tego państwa zgodnie z art. 11 narusza obowiązki wynikające z przepisów krajowych transponujących niniejszą dyrektywę, takie właściwe organy przekazały te dowody właściwym organom państwa członkowskiego pochodzenia i zażądały od nich zastosowania odpowiednich środków.

10. Państwa członkowskie zapewniają, aby nie później niż w terminie dwóch miesięcy od złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 8, właściwe organy państwa członkowskiego pochodzenia przekazały właściwym organom przyjmującego państwa członkowskiego, które przekazały dowody, szczegóły każdej procedury administracyjnej lub innej procedury wszczętej w związku z dowodami przekazanymi przez przyjmujące państwo członkowskie lub szczegóły dotyczące nałożonych sankcji lub kar i środków naprawczych zastosowanych wobec podmiotu obsługującego kredyty bądź uzasadnioną decyzję o niezastosowaniu żadnych środków. Jeżeli została wszczęta procedura, właściwe organy państwa członkowskiego pochodzenia regularnie informują właściwe organy przyjmującego państwa członkowskiego o statusie takiej procedury.
11. Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku gdy – po poinformowaniu państwa członkowskiego pochodzenia nie zastosowano żadnych odpowiednich środków w stosownym terminie lub pomimo zastosowania środków przez właściwe organy państwa członkowskiego pochodzenia lub w sytuacji wymagającej pilnego działania – podmiot obsługujący kredyty nadal narusza obowiązki wynikające z przepisów niniejszej dyrektywy, właściwe organy przyjmującego państwa członkowskiego były uprawnione do nałożenia odpowiednich sankcji lub kar administracyjnych i zastosowania środków naprawczych w celu zapewnienia przestrzegania przepisów niniejszej dyrektywy na terytorium tego państwa po niezwłocznym poinformowaniu właściwych organów państwa członkowskiego pochodzenia.

Tytuł III

Nabywcy kredytów

Artykuł 13

Prawo do informacji dotyczących umowy o kredyt

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby kredytodawca przekazywał wszystkie niezbędne informacje nabywcy kredytu w celu umożliwienia nabywcy kredytu oszacowania wartości umowy o kredyt i prawdopodobieństwa odzyskania wartości takiej umowy przed zawarciem umowy o przeniesienie danej umowy o kredyt.
2. Państwa członkowskie wymagają, aby instytucja kredytowa lub jednostka zależna instytucji kredytowej, które przenoszą umowę o kredyt na nabywcę kredytu, przekazały właściwym organom wyznaczonym zgodnie z art. 20 ust. 3 niniejszej dyrektywy i art. 4 dyrektywy 2013/36/UE³⁹ następujące informacje:
- a) rodzaj składnika aktywów zabezpieczającego umowę o kredyt, w tym informacje o tym, czy jest to umowa o kredyt zawarta z konsumentami;
 - b) wartość umowy o kredyt;
 - c) tożsamość i adres kredytobiorcy oraz nabywcy kredytu i, w stosownych przypadkach, jego przedstawiciela wyznaczonego zgodnie z art. 17.

³⁹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniająca dyrektywę 2002/87/WE i uchylająca dyrektywę 2006/48/WE oraz 2006/49/WE (Dz.U. L 176 z 27.6.2013, s. 338).

3. Właściwe organy, o których mowa w ust. 2, niezwłocznie przekazują informacje, o których mowa w tym ustępie, oraz wszelkie inne informacje, które mogą uznać za niezbędne do wykonania ich zadania zgodnie z niniejszą dyrektywą, właściwym organom państwa członkowskiego, w którym nabywca kredytu lub jego przedstawiciel, wyznaczony zgodnie z art. 17, ma siedzibę, oraz państwa członkowskiego, w którym kredytobiorca ma siedzibę lub miejsce zamieszkania.
4. Przepisy określone w ust. 1, 2 i 3 stosuje się zgodnie z przepisami rozporządzenia (UE) 2016/679 oraz rozporządzenia (WE) nr 45/2001.

Artykuł 14

Standardy techniczne w odniesieniu do danych dotyczących kredytów zagrożonych

1. EUNB opracowuje projekty wykonawczych standardów technicznych określających formaty, które mają być stosowane przez kredytodawców będących instytucjami kredytowymi na potrzeby przekazywania informacji określonych w art. 13 ust. 1, tak aby przedstawić nabywcom kredytów szczegółowe informacje na temat ich ekspozycji kredytowych w portfelu bankowym do celów zbadania, przeprowadzenia finansowej analizy *due diligence* oraz wyceny umowy o kredyt.
2. EUNB przedstawia te projekty wykonawczych standardów technicznych Komisji do dnia [31 grudnia 2018] r.
3. Komisja jest uprawniona do przyjęcia wykonawczych standardów technicznych, o których mowa w ust. 1, zgodnie z art. 15 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1093/2010⁴⁰.

Artykuł 15

Obowiązki nabywców kredytów

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedstawiciel nabywcy kredytu, o którym mowa w art. 17 ust. 1, wyznaczył instytucję kredytową z siedzibą w Unii lub jej jednostkę zależną z siedzibą w Unii lub posiadający zezwolenie podmiot obsługujący kredyty do celów prowadzenia działalności w zakresie obsługi kredytów w odniesieniu do umów o kredyt zawartych z konsumentami.
2. Państwa członkowskie zapewniają, aby nabywca kredytu nie podlegał żadnym dodatkowym wymogom w zakresie nabywania umów o kredyt innym niż wymogi określone w środkach krajowych transponujących niniejszą dyrektywę.

Artykuł 16

Korzystanie z usług podmiotów obsługujących kredyty, instytucji kredytowych lub ich jednostek zależnych

1. Państwa członkowskie wymagają, aby nabywca kredytu lub, w stosownych przypadkach, jego przedstawiciel wyznaczony zgodnie z art. 17 przekazywał właściwym organom państwa członkowskiego, w którym nabywca kredytu lub jego

⁴⁰ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1093/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego), zmiany decyzji nr 716/2009/WE oraz uchylecia decyzji Komisji 2009/78/WE (Dz.U. L 331 z 15.12.2010, s. 12).

przedstawiciel ma siedzibę lub miejsce zamieszkania, informacje na temat tożsamości i adresu instytucji kredytowej, jej jednostki zależnej lub podmiotu obsługującego kredyty, które zaangażował do prowadzenia działalności w zakresie obsługi kredytów w związku z przeniesioną umową o kredyt.

2. Jeżeli nabywca kredytu lub przedstawiciel wyznaczony zgodnie z art. 17 angażuje inną instytucję kredytową lub jednostkę zależną do obsługi kredytu lub inny podmiot obsługujący kredyty, powiadamia o tym właściwe organy, o których mowa w ust. 1, co najmniej dwa tygodnie przed dokonaniem takiej zmiany oraz wskazuje tożsamość i adres nowej instytucji kredytowej, jej jednostki zależnej lub podmiotu obsługującego kredyty, które zaangażował do prowadzenia działalności w zakresie obsługi kredytów w związku z przeniesioną umową o kredyt.
3. Państwa członkowskie wymagają, aby właściwe organy państwa członkowskiego, w którym nabywca kredytu lub, w stosownych przypadkach, jego przedstawiciel wyznaczony zgodnie z art. 17 ma siedzibę lub miejsce zamieszkania, bez zbędnej zwłoki przekazywały właściwym organom odpowiedzialnym za nadzór nad instytucją kredytową, jej jednostką zależną lub podmiotem obsługującym kredyty, o których mowa w ust. 1 i 2, informacje otrzymane zgodnie z art. 13 ust. 3.

Artykuł 17

Przedstawiciele nabywców kredytów niemających siedziby w Unii

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku gdy zawierane jest przeniesienie umowy o kredyt, nabywca kredytu, który nie ma siedziby ani miejsca zamieszkania w Unii, wyznaczył na piśmie przedstawiciela mającego siedzibę lub miejsce zamieszkania w Unii.
2. Właściwe organy zwracają się do przedstawiciela, o którym mowa w ust. 1, dodatkowo lub zamiast zwracać się do nabywcy kredytu, we wszystkich kwestiach związanych z bieżącym przestrzeganiem przepisów niniejszej dyrektywy i przedstawiciel ten ponosi pełną odpowiedzialność za przestrzeganie obowiązków nałożonych na nabywcę kredytu zgodnie z przepisami krajowymi transponującymi niniejszą dyrektywę.

Artykuł 18

Nabywcy kredytów bezpośrednio egzekwujący umowę o kredyt

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby nabywca kredytu lub, w stosownych przypadkach, jego przedstawiciel wyznaczony zgodnie z art. 17 przekazywał informacje właściwym organom państwa członkowskiego, w którym nabywca kredytu lub, w stosownych przypadkach, jego przedstawiciel ma siedzibę lub miejsce zamieszkania, na temat tego, że zamierza bezpośrednio egzekwować umowę o kredyt, podając następujące informacje:
 - a) rodzaj składnika aktywów zabezpieczającego umowę o kredyt, w tym informacje o tym, czy jest to umowa o kredyt zawarta z konsumentami;
 - b) wartość umowy o kredyt;
 - c) tożsamość i adres kredytobiorcy oraz nabywcy kredytu lub jego przedstawiciela wyznaczonego zgodnie z art. 17.

2. Państwa członkowskie wymagają, aby właściwe organy, o których mowa w ust. 1, przekazywały bez zbędnej zwłoki informacje otrzymane zgodnie z ust. 1 właściwym organom państwa członkowskiego, w którym kredytobiorca ma siedzibę.

Artykuł 19

Przeniesienie umowy o kredyt przez nabywcę kredytu

1. Państwa członkowskie wymagają, aby nabywca kredytu lub, w stosownych przypadkach, jego przedstawiciel wyznaczony zgodnie z art. 17, który przenosi umowę o kredyt na innego nabywcę kredytu, przekazywał właściwym organom, o których mowa w art. 18 ust. 1, informacje na temat przeniesienia oraz tożsamości i adresu nowego nabywcy kredytu lub, w stosownych przypadkach, jego przedstawiciela wyznaczonego zgodnie z art. 17.
2. Państwa członkowskie zapewniają, aby właściwe organy, o których mowa w ust. 1, przekazywały bez zbędnej zwłoki informacje otrzymane zgodnie z art. 13 ust. 3 właściwym organom państwa członkowskiego, w którym nowy nabywca kredytu i, w stosownych przypadkach, jego przedstawiciel ma siedzibę lub miejsce zamieszkania.

TYTUŁ IV

Nadzór

Artykuł 20

Nadzór ze strony właściwych organów

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby podmioty obsługujące kredyty oraz, w stosownych przypadkach, dostawcy usług obsługi kredytów, na rzecz których dokonano outsourcingu działalności zgodnie z art. 10, na bieżąco przestrzegali przepisów krajowych transponujących niniejszą dyrektywę, a także zapewniają, aby działalność ta podlegała właściwemu nadzorowi ze strony właściwych organów państwa członkowskiego pochodzenia w celu oceny przestrzegania tych przepisami.
2. Państwa członkowskie, w których nabywcy kredytów lub, w stosownych przypadkach, ich przedstawiciele wyznaczeni zgodnie z art. 17 mają siedzibę lub miejsce zamieszkania, zapewniają, aby właściwe organy, o których mowa w ust. 1, były odpowiedzialne za nadzór nad obowiązkami określonymi w art. 15–19 w odniesieniu do nabywców kredytów lub, w stosownych przypadkach, ich przedstawicieli wyznaczonych zgodnie z art. 17.
3. Państwa członkowskie wyznaczają właściwe organy odpowiedzialne za wykonywanie funkcji i obowiązków zgodnie z krajowymi przepisami transponującymi niniejszą dyrektywę.
4. W przypadku gdy państwa członkowskie wyznaczają więcej niż jeden właściwy organ zgodnie z ust. 3, określają one zadania poszczególnych organów.
5. Państwa członkowskie zapewniają wprowadzenie właściwych środków umożliwiających właściwym organom wyznaczonym zgodnie z ust. 3 uzyskanie od nabywców kredytów lub ich przedstawicieli, podmiotów obsługujących kredyty,

dostawców usług obsługi kredytów, na rzecz których podmiot obsługujący kredyty dokonuje outsourcingu działalności zgodnie z art. 10, kredytobiorców oraz innych osób lub organów publicznych informacji koniecznych do przeprowadzenia następujących czynności:

- a) oceny bieżącej zgodności z wymogami określonymi w przepisach krajowych transponujących niniejszą dyrektywę;
 - b) zbadania możliwych naruszeń tych wymogów;
 - c) nałożenia kar administracyjnych i zastosowania środków naprawczych zgodnie z przepisami transponującymi art. 22.
6. Państwa członkowskie zapewniają, aby właściwe organy wyznaczone zgodnie z ust. 3 posiadały wiedzę ekspercką, zasoby, zdolność operacyjną i uprawnienia niezbędne do wykonywania ich funkcji i obowiązków określonych w niniejszej dyrektywie.

Artykuł 21

Funkcja nadzorcza i uprawnienia właściwych organów

1. Państwa członkowskie zapewniają właściwym organom państwa członkowskiego pochodzenia wyznaczonym zgodnie z art. 20 ust. 3 wszelkie uprawnienia w zakresie nadzoru, przeprowadzania dochodzenia i nakładania sankcji niezbędne do wykonywania ich funkcji i obowiązków określonych w niniejszej dyrektywie, w tym:
 - a) uprawnienie do udzielania lub odmowy udzielenia zezwolenia zgodnie z art. 5;
 - b) uprawnienie do cofnięcia zezwolenia zgodnie z art. 7;
 - c) uprawnienie do przeprowadzania kontroli na miejscu i kontroli zdalnych;
 - d) uprawnienie do nakładania sankcji lub kar administracyjnych i stosowania środków naprawczych zgodnie z przepisami transponującymi art. 22;
 - e) uprawnienie do przeglądu umów outsourcingu zawieranych przez podmioty obsługujące kredyty z dostawcami usług obsługi kredytów zgodnie z art. 10 ust. 1.
2. Państwa członkowskie zapewniają, aby właściwe organy państwa członkowskiego pochodzenia co najmniej raz w roku dokonywały oceny wdrożenia przez podmiot obsługujący kredyty wymogów określonych w art. 5 ust. 1 lit. c), d) i e).
3. Państwa członkowskie określają zakres oceny, o której mowa w ust. 2, przy uwzględnieniu wielkości, charakteru, skali i złożoności działalności danego podmiotu obsługującego kredyty.
4. Właściwe organy państwa członkowskiego pochodzenia regularnie, a co najmniej raz w roku, informują właściwe organy przyjmujących państw członkowskich o wynikach oceny, o której mowa w ust. 2, w tym o szczegółach dotyczących wszelkich nałożonych kar administracyjnych lub zastosowanych środków naprawczych.
5. Państwa członkowskie zapewniają, aby przy dokonywaniu oceny, o której mowa w ust. 2, właściwe organy państwa członkowskiego pochodzenia i przyjmujących

państw członkowskich wymieniały wszystkie informacje niezbędne do umożliwienia im wykonywania ich odpowiednich zadań określonych w niniejszej dyrektywie.

6. Państwa członkowskie zapewniają, aby właściwy organ państwa członkowskiego pochodzenia miał możliwość wymagać od podmiotu obsługującego kredyty, dostawcy usług obsługi kredytów lub nabywcy kredytu bądź jego przedstawiciela wyznaczonego zgodnie z art. 17, który nie spełnia wymogów określonych w przepisach krajowych transponujących niniejszą dyrektywę, podjęcia na wczesnym etapie wszelkich niezbędnych działań lub kroków w celu zastosowania się do tych przepisów.

Artykuł 22

Kary administracyjne i środki naprawcze

1. Państwa członkowskie ustanawiają przepisy określające odpowiednie kary administracyjne i środki naprawcze mające zastosowanie co najmniej w następujących sytuacjach:
 - a) podmiot obsługujący kredyty nie zawiera umowy outsourcingu lub zawiera taką umowę z naruszeniem przepisów transponujących art. 10 lub dostawca usług obsługi kredytów, na rzecz którego dokonano outsourcingu funkcji, poważnie narusza obowiązujące przepisy prawne, w tym przepisy prawa krajowego transponujące niniejszą dyrektywę;
 - b) zasady zarządzania i mechanizmy kontroli wewnętrznej podmiotu obsługującego kredyty nie zapewniają poszanowania praw kredytobiorcy i zgodności z przepisami dotyczącymi ochrony danych osobowych;
 - c) polityka podmiotu obsługującego kredyty jest nieodpowiednia do zapewnienia właściwego sposobu traktowania kredytobiorców, jak określono w art. 5 ust. 1 lit. d);
 - d) procedury wewnętrzne podmiotu obsługującego kredyty nie zapewniają dokumentowania i rozpatrywania skarg kredytobiorców zgodnie z obowiązkami określonymi w krajowych środkach transponujących niniejszą dyrektywę;
 - e) nabywca kredytu lub, w stosownych przypadkach, jego przedstawiciel wyznaczony zgodnie z art. 17 nie przekazuje informacji przewidzianych w krajowych środkach transponujących art. 16, 18 i 19;
 - f) nabywca kredytu lub, w stosownych przypadkach, jego przedstawiciel wyznaczony zgodnie z art. 17 nie spełnia wymogu określonego w krajowych środkach transponujących art. 15;
 - g) nabywca kredytu nie spełnia wymogu określonego w krajowych środkach transponujących art. 17.
2. Kary i środki, o których mowa w ust. 1, są skuteczne, proporcjonalne i odstraszające oraz obejmują co najmniej:
 - a) cofnięcie zezwolenia na prowadzenie działalności jako podmiot obsługujący kredyty;
 - b) wydanie decyzji nakładającej na podmiot obsługujący kredyty lub nabywcę kredytu lub, w stosownych przypadkach, jego przedstawiciela wyznaczonego

zgodnie z art. 17 obowiązek polegający na usunięciu naruszenia oraz zaprzestaniu danego działania i zaniechaniu powtarzania tego działania;

- c) administracyjne kary finansowe.
3. Państwa członkowskie zapewniają także skuteczne stosowanie kar administracyjnych i środków naprawczych.
 4. Państwa członkowskie zapewniają uwzględnianie, w stosownych przypadkach, przez właściwe organy – przy ustalaniu rodzaju kar administracyjnych lub innych środków naprawczych oraz kwoty administracyjnych kar finansowych – następujących okoliczności:
 - a) wagi naruszenia i czasu jego trwania;
 - b) stopnia odpowiedzialności odpowiedzialnego za naruszenie podmiotu obsługującego kredyty lub nabywcy kredytu lub, w stosownych przypadkach, jego przedstawiciela wyznaczonego zgodnie z art. 17;
 - c) sytuacji finansowej odpowiedzialnego za naruszenie podmiotu obsługującego kredyty lub nabywcy kredytu, w tym przez odniesienie do wysokości całkowitych obrotów osoby prawnej lub rocznego dochodu osoby fizycznej;
 - d) znaczenia korzyści uzyskanych lub strat unikniętych w wyniku naruszenia przez odpowiedzialny za naruszenie podmiot obsługujący kredyty lub odpowiedzialnego za naruszenie nabywcę kredytu lub, w stosownych przypadkach, jego przedstawiciela wyznaczonego zgodnie z art. 17, o ile można takie korzyści lub straty ustalić;
 - e) strat wyrządzonych osobom trzecim w związku z naruszeniem, o ile można te straty ustalić;
 - f) stopnia współpracy podmiotu obsługującego kredyty lub nabywcy kredytu odpowiedzialnego za naruszenie z właściwymi organami;
 - g) poprzednich naruszeń dokonanych przez odpowiedzialny za naruszenie podmiot obsługujący kredyty lub odpowiedzialnego za naruszenie nabywcę kredytu lub, w stosownych przypadkach, jego przedstawiciela wyznaczonego zgodnie z art. 17;
 - h) wszelkich rzeczywistych lub potencjalnych skutków systemowych naruszenia.
 5. Jeżeli sytuacje, o których mowa w ust. 1, mają zastosowanie do osób prawnych, państwa członkowskie zapewniają również, aby właściwe organy stosowały kary administracyjne i środki naprawcze określone w ust. 2 wobec członków organu zarządzającego lub administracyjnego oraz wobec innych osób fizycznych, które w świetle prawa krajowego ponoszą odpowiedzialność za naruszenie.
 6. Państwa członkowskie zapewniają, aby przed podjęciem jakiejkolwiek decyzji nakładającej kary administracyjne lub środki naprawcze określone w ust. 2 niniejszego artykułu właściwe organy zapewniły danemu podmiotowi obsługującemu kredyty, nabywcy kredytu lub, w stosownych przypadkach, jego przedstawicielowi wyznaczonemu zgodnie z art. 17 możliwość przedstawienia swojego stanowiska.
 7. Państwa członkowskie zapewniają, aby każda decyzja nakładająca kary administracyjne lub środki naprawcze określone w ust. 2 była właściwie uzasadniona i podlegała prawu do odwołania.

TYTUŁ V

Przyspieszona egzekucja z zabezpieczenia na drodze pozasądowej

Artykuł 23

Warunki dobrowolnego stosowania przyspieszonej egzekucji z zabezpieczenia na drodze pozasądowej

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby mechanizm przyspieszonej egzekucji z zabezpieczenia na drodze pozasądowej mógł być stosowany przez kredytodawcę, jeżeli spełnione są wszystkie następujące warunki:
 - a) stosowanie mechanizmu zostało uzgodnione przez kredytodawcę i kredytobiorcę biznesowego w formie pisemnej lub w formie aktu notarialnego, jeżeli formę taką przewidziało państwo członkowskie, i umowa ta określa zdarzenie uprawniające do dokonania egzekucji oraz okres, w którym kredytobiorca biznesowy może dokonać płatności po zaistnieniu tego zdarzenia w celu zapobieżenia zastosowaniu przyspieszonej egzekucji z zabezpieczenia na drodze pozasądowej;
 - b) kredytobiorca biznesowy został wyraźnie poinformowany o zastosowaniu i konsekwencjach przyspieszonej egzekucji z zabezpieczenia na drodze pozasądowej przed zawarciem umowy, o której mowa w lit. a);
 - c) w ciągu 4 tygodni od zdarzenia uprawniającego do dokonania egzekucji lub w późniejszym momencie, jeżeli został wynegocjowany przez kredytodawcę i kredytobiorcę biznesowego, kredytodawca powiadomił kredytobiorcę biznesowego na piśmie o wszystkich następujących kwestiach:
 - (i) powziętym przez kredytodawcę zamiarze zrealizowania aktywów za pomocą przyspieszonej egzekucji z zabezpieczenia na drodze pozasądowej w celu spełnienia zobowiązań umownych z tytułu umowy o kredyt zabezpieczony;
 - (ii) rodzaju środka egzekucyjnego, który ma zostać zastosowany i o którym mowa w art. 25 i 26;
 - (iii) okresie na dokonanie płatności przed zastosowaniem mechanizmu przyspieszonej egzekucji z zabezpieczenia na drodze pozasądowej, o którym mowa w lit. a);
 - (iv) niespłaconej kwocie umowy o kredyt zabezpieczony należnej zgodnie z zobowiązaniami umownymi z tytułu umowy o kredyt zabezpieczony;
 - d) kredytobiorca biznesowy nie dokonał pełnej płatności określonej w powiadomieniu kredytodawcy, o którym mowa w lit. c).

Do celów ust. 1 umowa, o której mowa w ust. 1 lit. a), zawiera bezpośredni tytuł wykonawczy.

Do celów ust. 1 lit. a) państwa członkowskie mogą ustanowić, że w przypadkach, w których kredytobiorca biznesowy spłacił co najmniej 85 % kwoty umowy o kredyt zabezpieczony, okres, o którym mowa w tej literze, może zostać przedłużony o co najmniej sześć miesięcy.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby po otrzymaniu powiadomienia, o którym mowa w ust. 1 lit. c), kredytobiorca biznesowy nie miał prawa zbyć aktywów, na których ustanowiono zabezpieczenie, oraz aby podlegał on ogólnemu obowiązkowi współpracy i przekazywania wszelkich istotnych informacji, w przypadku gdy można zastosować mechanizm przyspieszonej egzekucji z zabezpieczenia na drodze pozasądowej zgodnie z ust. 1.
3. Państwa członkowskie zapewniają, aby kredytodawca wyznaczył kredytobiorcy biznesowemu rozsądny okres na dokonanie płatności oraz podjął rozsądne działania, aby uniknąć zastosowania mechanizmu przyspieszonej egzekucji z zabezpieczenia na drodze pozasądowej.

Artykuł 24

Egzekucja

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby zabezpieczenie mogło zostać zrealizowane zgodnie z mechanizmem przyspieszonej egzekucji z zabezpieczenia na drodze pozasądowej.
2. Państwa członkowskie przewidują co najmniej jeden lub oba z następujących środków realizacji zabezpieczenia, o której mowa w ust. 1, w odniesieniu do każdego rodzaju prawa do zabezpieczenia i zabezpieczenia:

- a) aukcja publiczna;
- b) sprzedaż prywatna.

W odniesieniu do każdego z tych środków państwa członkowskie mogą przewidzieć, że w stosownych przypadkach zostanie wyznaczony notariusz, komornik sądowy lub inny urzędnik publiczny w celu zapewnienia sprawnego i szybkiego przekazania zysku ze sprzedaży i przeniesienia zabezpieczenia na nabywcę lub ochrony praw kredytobiorcy.

3. W przypadku gdy państwa członkowskie ustanawiają procedurę egzekucji na drodze pozasądowej w drodze przewłaszczenia na zabezpieczenie, prawo kredytodawcy do zatrzymania składnika aktywów tytułem lub na poczet zaspokojenia zobowiązania kredytobiorcy biznesowego podlega przepisom obowiązującym w poszczególnych państwach członkowskich. Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku przewłaszczenia na zabezpieczenie dodatnia różnica wypłacana na rzecz kredytobiorcy biznesowego stanowiła różnicę między pozostającą do spłaty kwotą zobowiązania z tytułu umowy o kredyt zabezpieczony a wyceną składnika aktywów.
4. Do celów realizacji zabezpieczenia, o której mowa w ust. 2, państwa członkowskie zapewniają, aby kredytodawca dokonywał wyceny składników aktywów w celu ustalenia ceny wywoławczej w przypadku aukcji publicznej i sprzedaży prywatnej oraz aby spełnione zostały następujące warunki:
 - a) kredytodawca i kredytobiorca biznesowy uzgadniają wyznaczenie rzeczoznawcy;
 - b) wycena jest przeprowadzana przez niezależnego rzeczoznawcę;
 - c) wycena jest uczciwa i realistyczna;
 - d) wycena jest przeprowadzana specjalnie na potrzeby realizacji zabezpieczenia po zaistnieniu zdarzenia uprawniającego do dokonania egzekucji;

- e) kredytobiorca biznesowy ma prawo do odwołania się od wyceny do sądu zgodnie z art. 29.
5. Do celów lit. a), w przypadku gdy strony nie mogą uzgodnić wyznaczenia rzeczoznawcy do celów realizacji zabezpieczenia, o której mowa w ust. 2, rzeczoznawcę wyznacza się decyzją sądu, zgodnie z prawem krajowym państwa członkowskiego, w którym kredytobiorca biznesowy ma siedzibę lub miejsce zamieszkania.

Artykuł 25

Aukcja publiczna

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby realizacja zabezpieczenia w drodze aukcji publicznej została przeprowadzona zgodnie z następującymi elementami:
 - a) kredytodawca podał do wiadomości publicznej czas i miejsce aukcji publicznej co najmniej 10 dni przed tą aukcją;
 - b) kredytodawca podjął rozsądne działania w celu przyciągnięcia jak największej liczby potencjalnych nabywców;
 - c) kredytodawca powiadomił kredytobiorcę biznesowego i każdą osobę trzecią, która posiada udział w danym składniku aktywów lub której przysługuje do niego prawo, o aukcji publicznej, w tym o jej czasie i miejscu, co najmniej 10 dni przed tą aukcją;
 - d) wycenę składnika aktywów przeprowadzono przed aukcją publiczną;
 - e) cena wywoławcza składnika aktywów jest co najmniej równa kwocie wyceny ustalonej przed aukcją publiczną;
 - f) składnik aktywów może zostać sprzedany za cenę niższą o nie więcej niż 20 % od kwoty wyceny, jeżeli spełnione są oba poniższe warunki:
 - (i) podczas aukcji publicznej żaden kupujący nie złożył oferty zgodnej z wymogami, o których mowa w lit. e) i f);
 - (ii) istnieje groźba szybkiego pogorszenia stanu składnika aktywów.
2. W przypadku gdy składnik aktywów nie został sprzedany w drodze aukcji publicznej, państwa członkowskie mogą przewidzieć możliwość realizacji zabezpieczenia w drodze sprzedaży prywatnej.
3. W przypadku gdy państwo członkowskie przewiduje drugą aukcję publiczną, zastosowanie mają przepisy ust. 1 lit. a)–e), ale składnik aktywów może zostać sprzedany za jeszcze niższą cenę określoną przez państwa członkowskie.

Artykuł 26

Sprzedaż prywatna

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby realizacja zabezpieczenia w drodze sprzedaży prywatnej została przeprowadzona zgodnie z następującymi elementami:
 - a) kredytodawca podjął rozsądne działania, w tym w zakresie odpowiedniej reklamy publicznej, w celu przyciągnięcia potencjalnych nabywców;

- b) kredytodawca powiadomił kredytobiorcę biznesowego i każdą odpowiednią osobę trzecią, która posiada udział w danym składniku aktywów lub której przysługuje do niego prawo, o zamiarze sprzedaży składnika aktywów co najmniej 10 dni przed wystawieniem składnika aktywów na sprzedaż;
 - c) wycenę składnika aktywów przeprowadzono przed sprzedażą prywatną lub aukcją publiczną zgodnie z art. 25 ust. 1 lit. c);
 - d) cena orientacyjna składnika aktywów jest co najmniej równa kwocie ustalonej w ramach wyceny, o której mowa w lit. c), w chwili wystawienia składnika aktywów do sprzedaży prywatnej;
 - e) składnik aktywów może zostać sprzedany za cenę niższą o nie więcej niż 20 % od wartości, jeżeli spełnione są oba poniższe warunki:
 - (i) żaden kupujący nie złożył oferty zgodnej z wymogami, o których mowa w lit. d) i e), w ciągu 30 dni;
 - (ii) istnieje groźba szybkiego pogorszenia stanu składnika aktywów.
2. W przypadku gdy składnik aktywów nie został sprzedany w drodze sprzedaży prywatnej w ciągu 30 dni od wystawienia składnika aktywów na sprzedaż, państwa członkowskie zapewniają, aby kredytodawca publicznie ogłaszał sprzedaż przez dodatkowy okres co najmniej 30 dni przed zawarciem jakiejkolwiek sprzedaży.
3. W przypadku gdy państwo członkowskie przewiduje drugą próbę sprzedaży prywatnej, zastosowanie mają przepisy ust. 1 lit. a)–d), ale składnik aktywów może zostać sprzedany za jeszcze niższą cenę określoną przez państwa członkowskie.

Artykuł 27

Konkurencyjne prawa do zabezpieczenia

Państwa członkowskie przewidują, że na pierwszeństwo związane z konkurencyjnymi prawami do tego samego zabezpieczenia nie ma wpływu egzekwowanie jednego z tych praw za pomocą przepisów krajowych transponujących niniejszą dyrektywę.

Artykuł 28

Prawo do odwołania się od egzekucji

Państwa członkowskie zapewniają, aby kredytobiorca biznesowy miał prawo odwołania się do sądu krajowego od zastosowania mechanizmu przyspieszonej egzekucji z zabezpieczenia na drodze pozasądowej, w przypadku gdy sprzedaż aktywów stanowiących zabezpieczenie nie została przeprowadzona zgodnie z przepisami krajowymi transponującymi art. 24 ust. 3, art. 25 i art. 26 lub wycena aktywów nie została przeprowadzona zgodnie z przepisami krajowymi transponującymi art. 24 ust. 4.

Artykuł 29

Zwrot kwoty nadwyżki

Państwa członkowskie zapewniają, aby kredytodawca był zobowiązany do uiszczenia na rzecz kredytobiorcy biznesowego kwoty stanowiącej ewentualną dodatnią różnicę między

pozostającą do spłaty kwotą zobowiązania z tytułu umowy o kredyt zabezpieczony a zyskiem ze sprzedaży składnika aktywów.

Artykuł 30

Rozliczenie pozostającej kwoty należnej

Nie naruszając art. 19–23 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 20XX/XX⁴¹, w przypadkach, w których kwota zrealizowana po zastosowaniu mechanizmu przyspieszonej egzekucji z zabezpieczenia na drodze pozasądowej jest niższa niż pozostająca do spłaty kwota zobowiązania z tytułu umowy o kredyt zabezpieczony, państwa członkowskie mogą przewidzieć rozliczenie wszystkich zobowiązań wynikających z tej umowy, zgodnie z obowiązującym prawem krajowym.

Artykuł 31

Przeniesienie umów o kredyt zabezpieczony na osoby trzecie

Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku, w którym umowa o kredyt zabezpieczony – przewidująca prawo do zastosowania przyspieszonej egzekucji z zabezpieczenia na drodze pozasądowej – jest przenoszona przez instytucję kredytową lub jej jednostkę zależną na dowolną osobę trzecią, taka osoba trzecia nabywała prawo do skorzystania z mechanizmu przyspieszonej egzekucji z zabezpieczenia na drodze pozasądowej w przypadku niewykonania zobowiązania przez kredytobiorcę biznesowego na warunkach przysługujących instytucji kredytowej.

Artykuł 32

Restrukturyzacja i postępowanie upadłościowe

1. Niniejsza dyrektywa nie narusza przepisów dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 20XX/XX⁴².
2. Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku gdy postępowanie upadłościowe jest wszczynane wobec kredytobiorcy biznesowego, realizacja zabezpieczenia zgodnie z prawem krajowym transponującym niniejszą dyrektywę podlegała wstrzymaniu czynności egzekucyjnych w indywidualnym przypadku zgodnie z mającym zastosowanie prawem krajowym.

⁴¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) .../... z dnia [...] r. dotycząca ram prawnych restrukturyzacji zapobiegawczej, drugiej szansy i środków zwiększających skuteczność postępowań restrukturyzacyjnych, upadłościowych i w zakresie umorzenia oraz zmieniająca dyrektywę 2012/30/UE (Dz.U. L [...] z [...], s. [...]).

⁴² Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) .../... z dnia [...] r. dotycząca ram prawnych restrukturyzacji zapobiegawczej, drugiej szansy i środków zwiększających skuteczność postępowań restrukturyzacyjnych, upadłościowych i w zakresie umorzenia oraz zmieniająca dyrektywę 2012/30/UE (Dz.U. L [...] z [...], s. [...]).

Gromadzenie danych

1. Państwa członkowskie oraz, w przypadku instytucji kredytowych, właściwe organy nadzorujące instytucje kredytowe gromadzą w ujęciu rocznym informacje od kredytodawców na temat liczby umów o kredyt zabezpieczony egzekwowanych przy zastosowaniu przyspieszonej egzekucji z zabezpieczenia na drodze pozasądowej oraz ram czasowych takich egzekucji.
2. Państwa członkowskie oraz, w przypadku instytucji kredytowych, właściwe organy nadzorujące instytucje kredytowe gromadzą w ujęciu rocznym następujące informacje od kredytodawców:
 - a) liczba wszczętych, prowadzonych i zakończonych postępowań zgodnie z przepisami krajowymi transponującymi niniejszą dyrektywę, w tym:
 - (i) liczba postępowań dotyczących rzeczy ruchomych,
 - (ii) liczba postępowań dotyczących nieruchomości;
 - b) czas trwania postępowania od zgłoszenia do rozliczenia, w podziale według sposobu realizacji (sprzedaż publiczna, sprzedaż prywatna lub przewłaszczenie na zabezpieczenie);
 - c) średnie koszty każdego postępowania w EUR;
 - d) stawki rozliczenia.
3. Państwa członkowskie dokonują agregacji danych, o których mowa w ust. 2, i na podstawie tych zagregowanych danych opracowują statystyki za cały rok kalendarzowy rozpoczynający się dnia **DATE [OP: Please insert a date of the January 1 following adoption of this act]**.
4. Statystyki, o których mowa w ustępie pierwszym, przekazuje się Komisji corocznie do dnia 31 marca roku kalendarzowego następującego po roku, za który zbierane są dane.

TYTUŁ VI

Środki ochronne i obowiązek współpracy

Zmiana umowy o kredyt

Bez uszczerbku dla obowiązków dotyczących informowania konsumenta zgodnie z dyrektywą 2014/17/UE, dyrektywą 2008/48/WE oraz dyrektywą 93/13/EWG, państwa członkowskie zapewniają, aby przed zmianą warunków umowy o kredyt, dokonywaną za zgodą lub z mocy prawa, kredytodawca przekazał konsumentowi następujące informacje:

- a) przejrzysty i pełny opis proponowanych zmian;
- b) harmonogram wdrożenia tych zmian;
- c) podstawy, na jakich konsument może wnieść skargę w odniesieniu do tych zmian;
- d) okres dostępny na wniesienie takiej skargi;

- e) nazwę i adres właściwego organu, do którego można złożyć skargę.

Artykuł 35

Skargi

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby podmiot obsługujący kredyty niezwłocznie przekazał kredytobiorcy następujące informacje:
 - a) tożsamość podmiotu obsługującego kredyty;
 - b) kopię zezwolenia udzielonego temu podmiotowi zgodnie z art. 6;
 - c) nazwę, adres oraz dane kontaktowe właściwych organów państwa członkowskiego, w którym znajduje się miejsce zamieszkania lub siedziba kredytobiorcy i w którym kredytobiorca może złożyć skargę.
2. Przekazanie informacji, o którym mowa w ust. 1, ma formę pisemną lub elektroniczną, o ile zezwala na to prawo Unii lub prawo krajowe.
3. Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku każdego kolejnego przekazania informacji kredytobiorcy, a także w przypadku wszelkich kontaktów telefonicznych, podmiot obsługujący kredyty uwzględniał lub podawał informacje wymienione w ust. 1 lit. a) i c).
4. Państwa członkowskie zapewniają, aby podmioty obsługujące kredyty ustanawiały i utrzymywały skuteczne i przejrzyste procedury rozpatrywania skarg otrzymywanych od kredytobiorców.
5. Państwa członkowskie zapewniają, aby rozpatrywanie przez podmioty obsługujące kredyty skarg od kredytobiorców było bezpłatne i aby podmioty obsługujące kredyty prowadziły dokumentację skarg i środków zastosowanych w celu ich uwzględnienia.
6. Państwa członkowskie zapewniają, aby właściwe organy ustanowiły i opublikowały procedurę rozpatrywania skarg kredytobiorców dotyczących nabywców kredytów, podmiotów obsługujących kredyty i dostawców usług obsługi kredytów oraz procedurę zapewniającą rozpatrywanie skarg niezwłocznie po ich złożeniu.

Artykuł 36

Ochrona danych osobowych

Do przekazywania osobom fizycznym informacji na temat przetwarzania danych osobowych oraz do przetwarzania takich danych osobowych i do wszelkiego innego przetwarzania danych osobowych na potrzeby niniejszej dyrektywy zastosowanie mają przepisy rozporządzenia (UE) 2016/679 oraz rozporządzenia (WE) nr 45/2001.

Artykuł 37

Współpraca między właściwymi organami

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby właściwe organy, o których mowa w art. 7, 11, 12, 13, 16, 18, 19 i 21, współpracowały ze sobą zawsze, gdy jest to konieczne w celu wykonywania ich obowiązków lub korzystania z ich uprawnień ustanowionych na mocy przepisów krajowych transponujących niniejszą dyrektywę. Organy te koordynują również swoje działania w celu uniknięcia ewentualnego powielania się i nakładania przy stosowaniu uprawnień nadzorczych oraz kar i środków administracyjnych w sprawach transgranicznych.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby właściwe organy udostępniały sobie nawzajem, na wniosek i bez zbędnej zwłoki, informacje wymagane do celów wykonywania ich funkcji i obowiązków ustanowionych na mocy przepisów krajowych transponujących niniejszą dyrektywę.
3. Państwa członkowskie zapewniają, aby właściwe organy otrzymujące informacje poufne w ramach wykonywania swoich funkcji i obowiązków wynikających z niniejszej dyrektywy wykorzystywały te informacje wyłącznie w toku wykonywania swoich funkcji i obowiązków.
4. Państwa członkowskie wdrażają niezbędne środki administracyjne i organizacyjne, aby ułatwić współpracę przewidzianą w niniejszym artykule.
5. Europejski Urząd Nadzoru Bankowego ułatwia wymianę informacji między właściwymi organami w państwach członkowskich i wspiera ich współpracę.

TYTUŁ VII

Zmiana

Artykuł 38

Zmiana dyrektywy 2014/17/UE

Dodaje się art. 28a w brzmieniu:

„Artykuł 28a

1. W przypadku gdy prawa kredytodawcy wynikające z umowy o kredyt lub sama umowa zostają przeniesione na osobę trzecią, konsument ma prawo powoływać się wobec cesjonariusza na wszelkie uprawnienia, jakie przysługiwały mu względem pierwotnego kredytodawcy, włącznie z potrąceniem wzajemnych roszczeń, jeżeli jest ono dopuszczalne w danym państwie członkowskim.
2. Konsument jest informowany o przeniesieniu praw, o którym mowa w ust. 1.”

TYTUŁ VIII

Przepisy końcowe

Artykuł 39

Komitet

1. Komisję wspiera komitet. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011⁴³.
2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 4 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

⁴³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

Artykuł 40

Ocena

1. Pięć lat po wejściu w życie niniejszej dyrektywy Komisja dokonuje oceny niniejszej dyrektywy i przedstawia sprawozdanie na temat głównych jej ustaleń Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu.
2. Jeżeli w ramach oceny stwierdzone zostaną istotne problemy z funkcjonowaniem niniejszej dyrektywy, w sprawozdaniu tym należy zawrzeć opis tego, w jaki sposób Komisja zamierza rozwiązać stwierdzone problemy, w tym kroki mające na celu ewentualną zmianę dyrektywy oraz ich harmonogram.

Artykuł 41

Transpozycja

1. Państwa członkowskie przyjmują i publikują, najpóźniej do dnia 31 grudnia 2020 r., przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy. Niezwłocznie przekazują Komisji tekst tych przepisów.
2. Państwa członkowskie stosują te przepisy od dnia 1 stycznia 2021 r.
Art. 4 ust. 1, art. 7 i art. 9–12 stosuje się jednak od dnia 1 lipca 2021 r.
3. Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określone są przez państwa członkowskie.
4. Państwa członkowskie przekazują Komisji tekst podstawowych przepisów prawa krajowego, przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

Artykuł 42

Wejście w życie

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 43

Adresaci

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący

W imieniu Rady
Przewodniczący